

Våren 1970

Solbacka- tidningen

Tidning för alla solbackaelever

FÖRENINGSMEDLEMMAR

Vi tackar för insända bidrag till tidningsfonden men påminner Dig som ännu inte sänt in Ditt genom att åter bifoga nedanstående redogörelse. Tidningsfonden behöver bidrag från ALLA. Gör slag i saken! Just nu. Varför vänta, det rör sig ju bara om en femma om året!

Föreningens styrelse och årsmötet 1968 behandlade Solbackatidningens förhållanden, dess ekonomi och möjligheter att i framtiden kunna utges i samma omfattning som nu.

Det har nämligen blivit allt svårare att driva tidningen. Dels är det svårt att finna lämplig redaktör som har möjlighet att äta sig det omfattande arbetet, dels har det nuvarande ganska kärva ekonomiska klimatet medfört att det trots kraftigt ökade arbetsinsatser är svårt att få det annons- och prenumerationsunderlag som är behövt.

Såväl styrelsen som årsmötet har därför varit ense om att tillföra tidningen förstärkta resurser för att den skall kunna få möjligheter att inte bara fortleva utan också kunna utvecklas.

De åtgärder som vidtagits innebär att föreningskassan inom ramen för sina nuvarande resurser stöttar upp tidningen. Man har emellertid velat gå ännu ett steg längre och därför vid årsmötet beslutat göra en hänvändelse till såväl ständiga som årsbetalande föreningsmedlemmar om frivilligt bidrag till en särskild tidningsfond, vilket förslags vara 5:— kronor per år, av prak-

tiska skäl inbetalda med 20:— på en gång för den närmaste fyraårsperioden. Om någon skulle önska bidra med större belopp eller uppdelat sitt 20-kronorsbidrag i mindre delar går det naturligtvis också bra. För att om möjligt lindra kassörens arbetsbörda är det dock tacknämligt om inbetalningarna kan koncentreras.

Styrelsen och årsmötet hoppas att Du som föreningsmedlem vill hörsamma denna kallelse. Om alla föreningsmedlemmar bidrar får tidningsfonden en så god förstärkning att tidningens fortvaro i dess form som i särklass förnämligaste fördettnings- och skoltidning har de bästa utsikter att vara tryggad.

Om andra av tidningens gynnare utanför föreningsmedlemskretsen skulle vilja bidra till tidningsfonden är föreningen naturligtvis bara tacksam därför.

I detta sammanhang vill tidningens redaktion också gärna göra sig påmind dels med ett tack till alla trogna annonsörer och prenumeranter dels med en förhoppning att nya annonsörer ville ta med tidningen i sina planer. Tidningens adress finns på huvudsidan.

POSTGIRO

Mottagardel

INBETALNINGSKORT

Arkivdel

Avsändarens namn och adress

För oj utskrivs med blyerts, anilin- eller färgpenno

Till postgirokonto nr

13 09 19

Belopp

_____ kr _____ öre

Avsändarens namn och adress

Belopp

_____ kr _____ öre

Betalningsmottagare (namn och adresspostanstalt)

FÖRENINGEN SOLBACKAPOJKARNA

STJÄRNHOV

Till postgirokonto nr

13 09 19

Lbb/pob kvitto nr

Redovisningsnr

Redov. postanstalt

Meddelande till betalningsmottagaren

TIDNINGSFONDEN

Hitt hämt sett

EINAR ÖJSTAD har representerat Sverige — och givetvis källaren Aurora i Stockholm — vid ett gastronomiskt veckoslut i den engelska badorten Torquay. Engelsmännen bjöds på svenska specialiteter, men det var nära att allt skulle gå om intet. Renskaven, snöripan och gravlaxen kom nämligen inte fram till platsen förrän det redan var full fart under spisen.

På skogshögskolan tillbringar KLAS NORIN, Solbacka 1963—68, sina dagar numera.

Veterinär LENNART ALBANUS har disputerat. Närvarande vid den högtidliga akten var bl.a. OLA BAALACK.

JUBILAR 1: Den 23 september fyller GÖSTA ARVEDSON i Göteborg 65 år. 1922—24 gick han på Solbacka.

JUBILAR 2: ÅKE LINDHOLM, boende Spakås i Hjo, blir 50 den 18 juli. Solbacka-år: 1935—37.

JUBILAR 3: 1936—1942 gick BENGT FREDRIKSSON i Odeshög på Solbacka. Den 1 november firar han 50-årsdag.

JUBILAR 4: AXEL "ÅCKE" WADSTRÖM med Solbacka-åren 1937—45 fyller 50 den 9 december. Blommor och telegram kan skickas till Skebokvarnsvägen 281, Bandhagen.

En läkarbragd har STEN-OTTO LILJEDAHL varit med om att utföra då han såsom chef för ett läkarteam lyckats rädda en person med 85-procentiga brännskador. Patienten är numera helt frisk och "Battis" har lovat att till nästa nummer berätta hur det gick till vid behandlingen. Sten-Otto har för övrigt varit i Mexico som svenska VM-fotbollslagets läkare.

SPÄNSTIGT. Kungsleden, den lappländska vandringsleden, kommer att få sin motsvarighet i Sörmlandsleden, varav den första delen redan prövats. Efter många års förarbete räknas nu med att snart kunna dra igång reklambekämpningen för vandrings-

Stockholm (Lida) — Södertälje — Järna — Solbacka (övernattning) — Malmköping — Hälleforsnäs — Kolmården. En nätt sträcka på ungefär 23 mil. Mannen bakom verket är KURT KJELLGREN i Ärendalskvamn vid Gnesta. Tilläggs kan kanske att Kurt var elev på Solbacka redan 1917.

CURT HOLSTI, som klarat av sina medicinska studier, har fått förordnande som underläkare vid Farsta sjukhus.

STIG ENGZELL överger dagstidningarna för att göra PLM:s personaltidning, Malmö i fortsättningen.

VÅRA JUBILARER

70 år fyller den 3 september rekreationsdirektör Pelle Swensson, Aldergrove, B. C. Canada. Ett sätt för Pelle att komma ihåg Solbacka-åren 1913—18 är att ha varit denna tidnings flitigaste fotograf under åren.

50 år fyllde den 19 mars gymnastikdirektör Per Tranquist. Kapten Tranquist kom till Solbacka 1954.

Den 22/8 —70 fyller ämneslärare Arne Isenius 50 år. Han kom till skolan 1946 och har sedan dess varit teckningslärare här på skolan. En utomordentlig illustratör är han också, vilket tydligast syns om man tittar på illustrationerna till "Röda rummet" och "Värfesten".

Vad jag gillar:

Fil stud
Fingal Appelgren

Hobby:	Segling, på vatten och is.
Skulptör:	Arne Jones, med "Katedral".
Författare:	Gunnar Ekelöf, Sven Barthel.
Kompositör:	Polacken Penderecki.
Sångare:	Beatles (bra val).
Skådespel:	O'Neills "Lång dagsfärd mot natt".
Radoröst:	Hedenius i debatter.
Idrottsman:	f.d. ishockeyspelaren "Hogge" Nurmela.
Favoriträtt:	Starkt kryddad kinesisk mat.
Favoritdryck:	Stout, Guinness irländska porter.
En önskan:	Att båten ska vara skrapad och målad.
Det värsta jag vet:	Köra till bilbesiktningen.
Något jag inte tycker om hos kvinnorna:	Kläderna.
Det bästa i TV:	Maktspelet.
Det bästa med Solbacka:	De självständiga, glada ekonomerna.

Trygg mot mygg

US 622
Sveriges mest
beprövade
mygg-
medel

US 622 är ett verkligt effektivt skydd mot myggplågan. NU även mot flugor och knott! Finns som creme, stift, spray och Combi-spray för sovrummen.
US 622 - ofarligt för människor och djur

US 622
med långtidsverkan

GEMA

Prenumeration 5 år kr 50:— Lösnummerpris kr 6:— Medlemmar i Föreningen Solbackapojkarna erhåller tidningen utan kostnad	Redaktör och ansvarig utgivare: Gunnar Diamant, Akvarievägen 1, 135 00 Tyresö Lokalredaktörer: Åke Ståhlberg och Thomas Bardenstam, Solbacka läroverk, 150 12 Stjärnhov Ekonomichef, annonser: Ulf Peyron, Kottlavägen 66, 181 61 Lidingö Distributionschef: Hans Norrman, Solbacka läroverk, 150 12 Stjärnhov	Tidningen utkommer med ett nummer per termin Postgiro: 46 29 45 · Lidingö Annonsprislista på begäran Tryckt 1970 hos Hälsingborgs Tryckcentral
---	---	---

Ett enkelt sätt att komma ifrån problemet med att skriva ledare är att låta andra göra det åt sig. Så den här gången har vi — åtminstone indirekt — lånat ut utrymmet till statsrådet Ingvar Carlsson och hans proposition till riksdagen angående riksinternatskolor, direkt tillkommen efter utredningen om utlandssvenska barns skolgång.

I ST:s förra nummers ledare skrev vi bl.a.: "det är naturligtvis mycket beklagligt att det gått politik i internatskolefrågan, men det har ju vid olika tillfällen visat sig att det kan komma något gott även den vägen, så när det med spänning motsedda beskedet kommer i början av nästa år, kanske det trots allt är positivt." Nu har beskedet kommit — är det positivt eller inte?

I propositionen föreslås att riksinternatskolor inrättas för att skolgången för dels utlandssvenska elever, dels elever som har styrkt behov av miljöbyte eller är från glesbygd skall underlättas. Högst 60 % av internatkapaciteten bör få tas i anspråk för utlandssvenska elever. Undervisningen skall motsvara undervisningen i grundskolan och i gymnasieskolan.

Det heter också att intagningen av internatelever skall ske genom en för riksinternatskolorna gemensam nämnd knuten till skolöverstyrelsen. Skolorna avses även ta emot externatelever från kommun där skola finns och från närliggande kommuner.

Grännaskolan, Sigtunastiftelsens humanistiska läroverk och Sigtunaskolan — samt med vissa förbehåll — Viggbyholmsskolan föreslås bli riksinternatskolor vid ingången av läsåret 1970/71.

Utredningen framhåller att det inte finns anledning inrätta någon ny internatskola och att internatdelen av en internatskola inte bör omfatta mer än 300—400 elever. Utredningen har satt upp vissa krav beträffande elevernas valmöjligheter, skolornas geografiska läge och liknande och kommit fram till att närmast dessa kommer de båda skolorna i Sigtuna och därefter Viggbyholmsskolan och Grännaskolan. Dessa skolor kan, heter det i utredningen, erbjuda sammanlagt 969 platser. Om detta platsantal visar sig för litet skall även andra skolor kunna tas i anspråk och då bör i första hand Lundsberg och Solbacka komma i fråga.

När det gäller intagningen av elever bör de utlandssvenska eleverna motsvara 60 % av skolans kapacitet. I andra hand bör elever med behov av miljöbyte tas in så att alla eleverna tillsammans utgör 90 % av kapaciteten. Sedan heter det "högst 10 % av eleverna skall få tas in såsom internatelever av internatskolans ledning efter eget bedömande bland elever med eller utan dokumenterat behov av skolinackordering."

När det gäller bidrag till internatskolorna anser utredningen att de föreslagna riksinternatskolorna bör få ett utökat anslag medan övriga internatskolor med statsbidrag bör få behålla detta oförändrat tills man vunnit erfarenheter av hur många internatskoleplatser som verkligen kommer att behövas.

Givetvis har utredningen varit på remiss i åtskilliga instanser och ur remissvaren kan hämtas att skolöverstyrelsen anser att statsbidrag bör utgå till Solbacka så länge skolan rekryterar tillräckligt antal elever och att Exportföreningen, Industriförbundet och Svenska Arbetsgivareföreningen framhåller att Lundsberg, Solbacka och Fjell-

OMSLAGSBILDEN

heter Djurgårdsmotiv och är tagen av Michael Falck. Bilden belönades med tredje pris i Solbackaelevernas fototävling i år och med sin Asahi-Pentax Spotmatic blev Falck mest framgångsrik fotograf med första, andra, tredje och sjunde pris.

stedtska skolan tills vidare bör ges lika gynnsamma ekonomiska förutsättningar som de föreslagna riksinternaten.

Utbildningsministern anser att behovet av internatplatser kommer att öka, men att man inte nu vet hur stort det kommer att bli. Därför föreslår statsrådet Carlsson att de båda Sigtunaskolorna, Grännaskolan och Viggbyholmsskolan inrättas som riksinternat och ansluter sig till utredningen att Lundsberg och Solbacka blir "första reserver".

Genom detta har herr Carlsson placerat Solbacka i en statusklass just under de föreslagna riksinternaten. Så långt är allt gott och väl, men skolan kostar pengar och det krävs statsbidrag. Här ansluter sig statsrådet till ett förslag från skolöverstyrelsen att Solbacka skall erhålla ett oförändrat bidrag av 1.155.000 kronor, bara med den skillnaden att det förs över från ett anslagsställe till ett annat.

På gott eller ont, bra eller dåligt? Hur skall man tyda herr Carlssons förslag? Ja, några glädjeyttringar, som avsätter sig som världsrekord i jämfotabopp, finns det väl ingen anledning att företa. Men, det finns naturligtvis inte heller någon anledning att skriva skolans dödsruna. Små, små hopp uppåt kan man emellertid ta när man hör optimismen hos skolans VD Sven Fredholm och dess rektor Andreas Ehn och tar del av deras fasta vilja och tro på att alla svårigheter skall övervinnas.

G.D.

Landets internatskolor får nu officiell status Solbacka ur vågdalen

Efter många års funderande har regeringen slutligen lagt fram sin proposition beträffande internatskolorna. Denna har också till alla delar tagits i riksdagen. I korthet innebär riksdagsbeslutet att fyra skolor — de två Sigtunaskolorna, Grännaskolan och Viggbyholmsskolan — fr.o.m. kommande läsår blir s.k. riksinternatskolor. Staten kommer nu att tillskjuta väsentligt högre ekonomiskt stöd. I utbyte erhåller man röstmajoriteten i skolornas styrelser samt styr genom en central intagningsnämnd antagningen av nya elever till skolorna. Dessa elever skall till icke mindre än 60 procent utgöras av utlandsvenska barn.

För alla de som under årens lopp trott på internatskolorna som en betydelsefull länk i svenskt utbildningsväsende men aldrig fått ett erkännande från officiellt håll måste riksdagens beslut ha varit en triumf. Antligen har internatskolorna fått sin samhällsnyttiga funktion erkänd. Snart återstår endast för vissa tidningar att tänka om.

Naturligtvis är det ännu för tidigt att dra några slutsatser av riksdagsbeslutet. Det skulle emellertid förvåna om de nuvarande huvudmännen "orkar" ägna sig åt sina gamla skolor på samma sätt som tidigare. Snarare finns väl anledning förmoda att skolorna efter någon tid helt förstatligas. Vidare borde kunna förut sättas att det elevklientel som under alla år bildat stommen i skolorna successivt kommer att försvinna.

De två äldsta och största internatskolorna — Lundsberg och Solbacka — kommer tillsvi vidare att få oförändrad status. Skulle statsmakterna finna att behov föreligger att inrätta ytterligare internatskolor, torde dessa skolor ånyo komma in i bilden. Från statsrådet Sven Mobergs sida har i samband med uppvaktningar framförts att nuvarande statsbidrag kommer att utgå oförändrat. Med hänsyn till dagens kostnadsutveckling innebär naturligtvis ett oförändrat anslag att ökade intäkter från andra källor måste åstadkommas. Detta kan visa sig nog så besvärande.

Solbackas styrelse har likväl funnit anledning att riva upp de alarmerande beslut som tidigare fattats. Verksamheten kommer således att fortsätta. Flera faktorer har påverkat styrelsens beslut. Målsmännens inställning till förändringar i avgifterna, kom-

torer av positiv natur. Årsresultatet kan också förväntas bli väsentligt bättre än under de närmast föregående åren. När detta skrivs (maj) är t.o.m. likviditetssituationen ganska god.

Nämnda faktorer är naturligtvis ytterst glädjande för elever, anställda och alla gamla solbackapojkar. Allt kommer nu att göras för att vidga elevtillströmningen och på så sätt lägga grunden för kommande års verksamhet vid Solbacka. Vi hoppas och tror att skolan nu är på väg upp ur den vågdal som den befunnit sig i under de senaste åren.

Sven Fredholm

Det är dom här det är fråga om

Det finns i dag 13 internatskolor i Sverige, åtminstone av någon betydelse. Geografiskt sett ligger de väl utspridda. Det är utom Solbacka Fjellstedtska skolan i Uppsala, Lundsberg, för de som inte redan vet det, ligger skolan norr om Kristinehamn, Sigtuna humanistiska, Sigtunaskolan, Viggbyholmsskolan, Ekebyholmsskolan, ca sex mil norr om Stockholm och tillhörig adventistsamfundet, Grännaskolan, Båstad internatskola, Osby samskola, Mariannelundsskolan, Restenässkolan i Ljungskile, Anundsjöbygdens realskola i Bredbyn samt Solviks kristliga folkhögskola i Byske.

Den största av skolorna är Viggbyholmsskolan med drygt 500 elever, så följer i tur och ordning Sigtuna humanistiska och, ungefär jämbördiga, Sigtunaskolan och Solbacka.

Ser man till det nu aktuella med utlandsvenska elever är Humanistiska klart störst med nästan 50 %. Så kommer närmast Sigtunaskolan, Grännaskolan, Lundsberg och Viggbyholm.

Gammal statarstuga fritidsparadis

Adjunkt Axel Ericsson pekar ut var räven haft måltidsrast vid Raskdal.

Raskdals vedbod och förrådsskjul.

Raskdal bjuder bad och fiske för Solbackas lärare och elever

Under många år har Friluftsförbundet med kapten Stig Ericsson — dock först i år — och adjunkt Axel Ericsson i spetsen hyrt stugor för friluftsentusiaster. Efter ett av förbundets sammanträden vid årsskiftet har det emellertid blivit ändring på förhållandet. Man slog nämligen till och köpte Raskdal av markägaren till Änhammar. Avsikten med köpet var att få ett fritidstilhåll för lärare och elever.

Åk mot Malmköping ungefär två kilometer, ta avtagsvägen till vänster förbi Älvsjön och fram till Ungsjön — där ligger Raskdal där alldeles ovanför sjön i vilken elever och lärare får både bada och fiska. Raskdal har ett mycket idylliskt läge i en underbar, nästan norrländsk, natur med dvärgbjörkar och berg.

Gården är en gammal statarstuga och har även en liten söt stuga för vedbod och förvaringsbod. En liten pittoresk trädgård med gamla Solbackamöbler, lite fruktträd och små rabatter finns också. I vintras ökade också besöksfrekvensen vid stugan bl.a.

beroende på att kapten Ericsson och adjunkt Ericsson drog skidspårarna i omedelbar närhet. Och säg mig den Solbackaelev som utan vidare åker förbi dofter av varm korv och kaffe? Kaffe, the och varm korv får besökarna gratis medan läskedrycker och

godis finns att köpa.

Under våren har de båda ericssonerna försökt aktivera eleverna till rengöring och målning av Raskdal för att besöken där skall bli ännu trevligare under vintermånaderna.

Stålberg

Naturbild vid Raskdal.

Oj, vilken fest, vilken fest ...

Succes för Solbackadag som var två och en natt

Inbjudan till Solbackabal på själva skolan! För många gamla elever kom säkert det gula inbjudningshäftet att medföra tanken på gravöl snarare än feststämning. Men tack alla ni på skolan — Sven Fredholm, Hans Norrman, övriga lärare, nuvarande elever med trevliga kuratorer — för att skrämselfickan kom av sig redan innan den rullat över tungan. Och många stora fång rosor till kökspersonalen, Eva

Norrman och Lille-Mor Fredholm för mycken god mat och massor av annat — även om det kanske kan betraktas som ett sabotage mot de gamla elevernas form till "dagen efter" fotbollen.

Det var verkligen ett trevligt initiativ som tagits att förvandla Solbackadagen till två, vilket inte minst påpekades av fru Karin Goding, som på söndagen besökte skolan. Många gamla elever hade också passat på att ta med sig både fru och barn och många glada minnen förmedlades till familjemedlemmarna under lördagseftermiddagens promenader på och kring skolan. Och många elever från olika årskullar hade mött upp och kunde räknas in vid välkomstocktailen. Så blev det middag i massen och man stärktes ytterligare i tron på ett "nytt" Solbacka, vilket även underströks

backadagen i rektor Andreas Ehns tal.

Den goda maten slank lätt ner, den glada stämningen fanns redan och timmarna gled snabbt undan under dans och prat, nattsexan i köket följde middagen ner lika lätt och åtskilliga morrontimmar hann passera innan alla kom i säng. Några hade till och med fått plats på sitt gamla elevhem då logiplatser ordnats genom att elever som tagit realexamen åkt hem.

Att de allra flesta var ganska så yrvakna när söndagen randades och samling skedde för fru-

Edvard Sederholm ägnar all sin energi åt nattsexans frestelse medan fruarna Sederholm och (särskilt) Leijonbufvud tycks ta åtandet mindre allvarligt.

Hans Norrman i kvinnligt sällskap gör sig beredd för nattsexans begivenheter medan Ola Baalack avvaktar.

Fru Eva Norrman ser glad ut trots Klas von Helands handpåläggning.

Lars Törnblom får en livfull beskrivning av något. Kanske rör det sig om stora fiskar i den utanför fönstret skymtande Kyrksjön.

Arne Bryntse i allvarlig middagskonversation med fru Sigbrith Sollander.

av Sven Fredholms anförande. Sven gjorde ingen som helst hemlighet av att det finns problem, men det var heller inte svårt att förstå att han menade att dessa skulle lösas. För övrigt framgår hans optimism av en artikel på annat ställe i denna tidning. Ytterligare belegg för de på Solbacka arbetandes tro på framtiden fick man vid prisutdelningen/lunchen vid den egentliga Sol-

kost och när årsammanträdet med Föreningen Solbackapojkarna inleddes är helt naturligt. Men under Peter Julius Coyets erfarna klubbledning var mötet snabbt avslutat utan alltför många diskussioner. Direktör Gunnar Schramm avgick som styrelsesuppleant utan att ersättas av någon och föreningen beslöt fortsätta utge denna förnämliga publikation. Harry Berger, som alltså omvaldes

som styrelseledamot, tackade för att han vid sin avgång från skolan erhållit Solbackamärket i guld. "Det största hederstecken en Solbackapojke kan få", som Harry Berger uttryckte det. Han är för övrigt guldgosse nr 2 — Folke Goding var den förste.

Det kan också nämnas att föreningen beslutat tilldela Hans Bergman föreningens kamratstipendium för 1969.

Efter detta blev det dags för det sedvanliga idrottsutbytet, där de gamla eleverna efter festen kvällen innan visade en avsevärd formförsämring, men ändå kämpade — och till och med vann vissa grenar — tappert mot sina

yngre motståndare. Men därom läses på annan plats.

Utan att göra anspråk att listan till alla delar skall vara helt exakt och fullständig var det följande festdeltagare på lördagen — till söndagens Solbackadag kom ytterligare många gamla elever: Theodor Ahrenberg med dam, Ola Baalack med dam, Anders Berg, Berendt Berg med dam, Harry Berger, Ingemar Bernhult med fru, Göran Billsten med fru, Ebbe Bring med fru och dotter, Peter Julius Coyet, Christoffer Christoffersson med dam, Heinz Decker med fru, Gunnar Diamant, Göran Engvall, Finn Finnson med fru, Christer Fredholm, Bo Frölander med fru, Martin

Lars Wall i trevlig cocktailmiljö.

Barbro och Klas von Heland studerar sittordningen under middagen.

Christer Fredholm och Hans Norrman kunde underhålla varandra med många goda skolhistorier.

Kundernas
förtroende
vår bästa
reklam

Hälsingborgs Tryckcentral

252 23 Hälsingborg - Tel. 042/11 17 46

Boktryckare TORSTEN BERGHAMMER

Gerentz med dam, Klas och Barbro von Heland, Curt Isoz med dam, Lennart Jarnhammar, Ulf Kanström med fru, Kurt Kjellgren, Gustaf Leijonhufvud med fru, Hans Nordin med dam, Ulf Peyron, G. Roempke, Bo Rosmark med familj, Edvard Sederholm med fru, K. Sjunnesson, Anders von Stockenström med fru, Lars Törnblom, Rütger Wachtmeister (repr. för Lundsberg), Erik Wadstein med fru, Johan Wahlqvist med dam, Lars Johan Wennerström med dam, Bertil Wikström, Cl. Ågren med

dam, Lars Öberg med fru, Einar Öjstad.

Från lärarsidan deltog rektorsparet Ehn, Lars Wall med fru, Hans Norrman med fru, Tor Lundberg med fru, Torbjörn Sollander med fru, Bo Magnusson och Arne Bryntse med fru.

Herr och fru Bryntse, som kom till Solbacka redan 1939, avtackades för sina år vid skolan när han nu flyttar hem till Hälsingland för att fortsätta sin lärargärning i Ljusdal.

Vid behov av:

ARBETARSKYDD

Respiratorer, skyddshjälm, skyddsglasögon, svetsglasögon och svetskärmar

AVVÄGNINGSINSTRUMENT

Avvägningsstänger och stakkäppar

FRITIDSARTIKLAR

Bastutillbehör, fisklinor och simsport

SPORTGLASÖGON

Sport- och solglasögon

TERMOMETRAR

Hushålls- och industritermometrar

Vänd Er till

SOLOTHERM AB

402 31 GÖTEBORG Box 7015 Tel. 14 08 28

Han har obetald livstidstjänst Och nyckel till kungens sovrum

I Sverige finns för närvarande 15 aktivt tjänstgörande kammarherrar och en av dem som kan draperas sig i uniformen med nyckeln i den blå rosetten är föreningen Solbackapojkars ordförande Peter-Julius Coyet. Att vara kammarherre är ett honorärsarbete och inte en tjänst man kan söka och frågar man Peter-Julius varför han blivit "uppvaktande hos kungl. el. furstliga personer" kan han inte ge ett riktigt bestämt svar. En av anledningarna torde vara att han varit kammarjunkare...

Peter Julius Coyet i full ornat. Bilden tagen från en målning.

Kammarjunkarinstitutionen inrättades 1783 av Gustaf III, som startade med 24 sådana enligt uppslagsboken "hovman i lägsta graden vid konungens hov." Även om det numera inte tillsätts några kammarjunkrar längre innebär det givetvis inte att Peter-Julius Coyet var en av de 24 första. Nej, så gammal är han inte — född 1913 och Solbackaelev 1927—30.

Så här gick det till. Han tillfrågades om han ville bli kammarherre och svarade ja. Då går man alltså först i förberedande klass alltså som kammarjunkare i 10 år varefter man automatiskt blir kammarherre.

— Men varför just du?

— Vet inte, men det har alltid varit en strävan att få ett så vitt fält som möjligt av kunnande bland kammarherrarna. Detta med tanke på alla mottagningar och liknande. Bland kammarherrarna, som förr alltid skulle vara adelsmän, finns diplomater, statstjänstemän, privata företagare och inte bara i Stockholm.

Och därmed har man kommit in på frågan vad en kammarherre egentligen gör. I motsats till en kammarjunkare, som har direkt tjänst hos kungen, är det inget heltidsjobb. Det är, enligt

Peter-Julius, en obetald tjänst på livstid, som kan jämföras med en vice värds, alltså någon slags hjälpa-folk-tillrätta.

Nyckel till kungen

Kammarherre är Peter-Julius 2—3 dar om året. Han kallas in då kungen mottar utländska sändebud, som skall överlämna sina kreditivbrev, vid riksdagens öppnande, vid en del av kungens luncher och middagar. Och särskilt mycket att göra är det naturligtvis vid utländska statsbesök.

Peter-Julius anser inte tjänsten särskilt arbetsam, men jobbigt kan det vara när kammarherren vaktar riksregalierna. Då får han stå i stram givakt i ungefär två timmar, och sådant känner på. Vid dessa tillfällen är det väl inte helt otroligt att Peter-Julius med extra skärpa iakttar en av kronorna. En av hans förfäder — han vet inte själv vilken — var nämligen guldsmed, kom till Sverige från Holland och fick vara med att göra en av de kungliga kronorna.

— Men, säger Peter-Julius, är det inte så där överdrivet ansträngande, så är det i alla fall mycket intressant. Man träffar en samling ytterst intressanta människor av alla sorter och nationer.

Ingen som någonsin sett baksidan på en kammarherre i hans praktfulla uniform har kunnat undgå lägga märke till nyckeln i den blå rosetten. Och frågetecknen har infunnit sig; vad är det för nyckel?

— Ja, den går till kungens sängkammare. Fast det var längesedan den verkligen gick att använda för att komma dit. Saken var emellertid den, att när någon rikets större affär skulle avhandlas kallade kungen på kammarherren. Och dessa rikets affärer avgjordes ofta i kungens allra heligaste rum och det var sängkammaren, förklarade Peter-Julius.

Från hov till grillkorv

Att vara kammarherre är alltså en obetald tjänst och heller

Kammarherre, hovman, som tjänstgör som uppvaktande hos kungl. el. furstliga personer. I Sverige har en k., enl. gamla rangskalan, överstes rang och bär på sin uniform en förgylld nyckel på blå rosett. K. kan vara tjänstgörande hos viss furstlig person el. vid hovet i allm.; titeln kan även förlänas av konungen. . .

Svensk Uppslagsbok

ingen heltidstjänst. Det är alltså ingenting som föder sin man och även Peter-Julius Coyet har en civil gärning.

Han är egen företagare och sysslar med internationell ekonomi. Det vill säga han lånar utländska pengar till svenska företag genom utländska banker. Dessutom arbetar han med utländska försäkringar.

Men hela Coyets arbete rör sig inte direkt om pengar och

penningars värde: han arbetar även med något så prosaiskt som grillkorv. Tillsammans med en kompanjon driver han nämligen en firma som säljer en grillkorvsautomat. Tillverkare Husqvarna och princip "stoppa in 2 kr, ta ut den grillade korven med senap. En teknisk pillemarisk grej, som väl inte är något för hemmabruk men väl för bensinstationer och liknande.

G.D.

TEATERRESA i snöyra

ETT 40-TAL ELEVER från Solbacka besökte den 5 april Stockholm, Stadsteatern och Spelman på taket — en verkligt bra och på alla sätt rekommendabel pjäs. Att vädret under dagen var under all kritik kunde inte förta den goda stämningen under stockholmsbesöket, som inleddes med en god lövbiff på restaurant Tennstopet. Ett par timmar efter föreställningens slut

var resenärerna åter på Solbacka men på hemvägen var det bara tur och skicklighet som gjorde att chauffören hittade vägen i snöryran.

Solbacka var översnöat och den varma korven smakade verkligen gott och inte mindre fint kändes det att få ta kvällens sista bloss i Gripsholmsalen — en välkommen gest från studierektor Josefssons sida.

SE UPP, VÅRFLODEN KOMMER

Solen gassade, fåglarna kvittrade och ur takrännorna droppade snö i smält form. Det var under en av de få verkligt vackra vinterdagarna, men inte fullt så idylliskt som det låter.

Plötsligt kom han där utrustad med haka och spade för att hjälpa till att få undan vårfloden. Men det var inte vaktmästaren som de allra flesta trodde, utan självaste direktör Sven Fredholm. Så småningom fick direktören emellertid lämna över arbetet till andra och mer lämpligt klädda. Då hade det också blivit stopp i brunnen bredvid direktör Fredholms lilla grop.

Stålberg—Hans Isenius (foto).

OCH ÄNTLIGEN KOM VÅREN

Töveckan före påsk trodde många att våren äntligen var kommen — men ack vad de bedrog sig. Ty vid återkomsten efter påskferierna möttes de av ett helt igensnöat Solbacka. Inga glada miner den veckan, minsann. Men, men, det började töa och vårkänslorna hördes i korridorerna i form av "Ja, det är våren som har kommit igen, och med den kärleken..." Det egentliga värtecknet var emellertid det fotbollslag, som hyst in sig på Reserven för ett par dars träning. Laget avlöstes för övrigt av ett annat lag. Många elever (och även lärare) passade också på att hjälpa våren på väg, som syns på Stålbergs bilder.

Sjung om studentens...

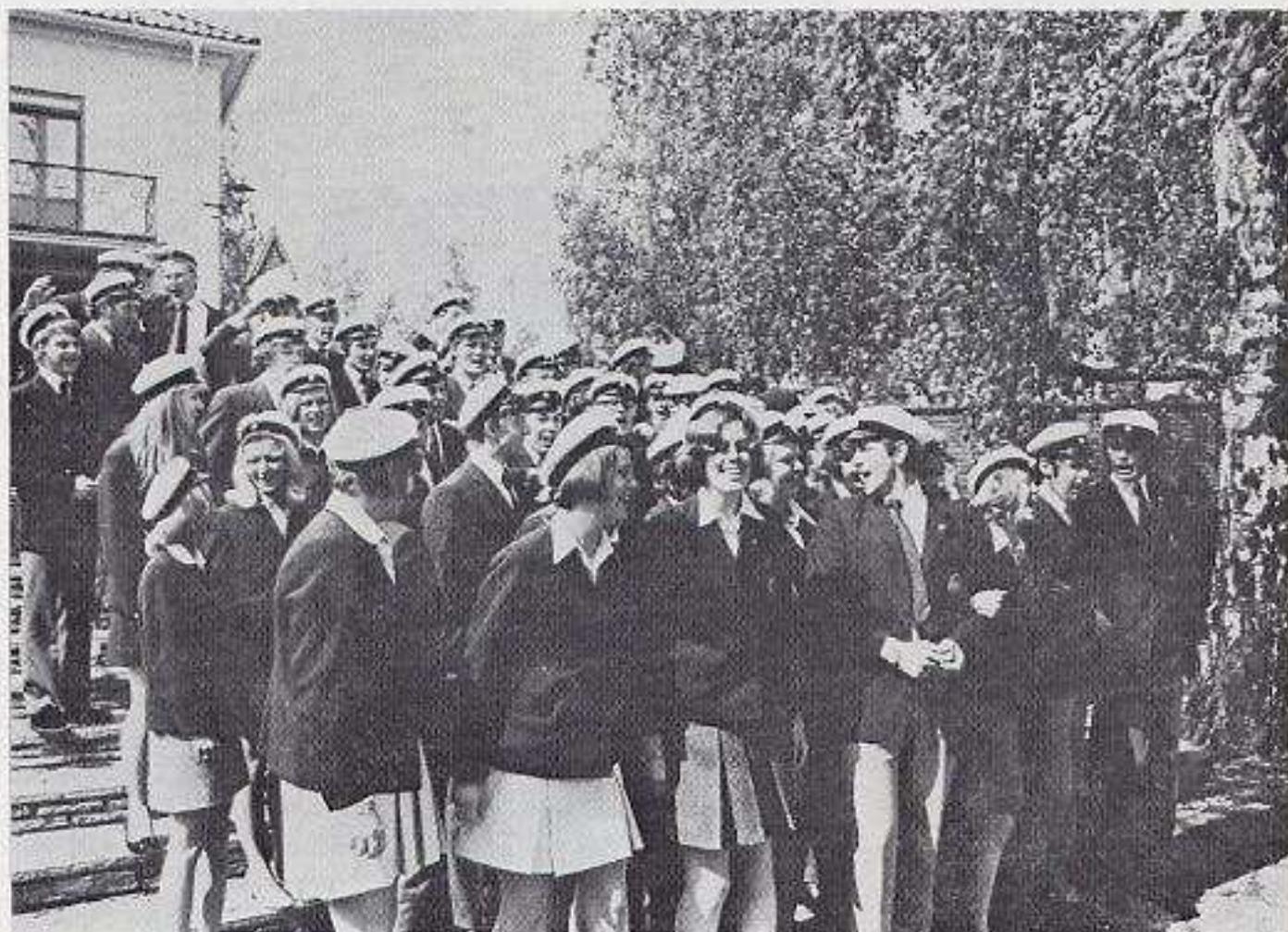
Den 29 maj var hela Forum fylld av människor, som väntade på att få hänga blommor på sina ungdomar och kamrater. Som vanligt var det fint väder och luften var fylld av stämning.

Vid halv två tiden kom studenterna utrusande från matsalen. De ställde upp sig ovanför Forum för att sjunga studentsången till den orkester som fanns på plats (naturligtvis var det Barden som ordnat den också, som med allt annat). Sammanlagt var det 67 stycken studenter i år.

Efter att ha mottagit alla blommor, ställde man åter upp för att sjunga studentsången, sjung om studentens... Denna gång på gräsmattan utanför Reserven. Därefter tågade alla studenter med orkester upp till rektorsbostaden, för att där tacka rektorn för sin tid på Solbacka.

Text: Stålberg.

Foto: Björn Olsson.

Tal till Solbackas studenter 1970

Av lektor Tor Lundberg

Gaudeamus igitur, iuvenes dum sumus
eller för att tala ett språk som dagens studenter förstår:
Låtom oss fröjdas i ungdomens vår.

Javisst ska ni fröjdas, javisst ska ni glädjas,
javisst ska ni sjunga om lyckliga dagar.
Detta är arvet från lärdomsskolan, det lilla som ännu finns kvar.

Det är allt en hel del ni inte fått lära av det som man lärde sig förr,
Futurum exaktum för dagens studenter det är som en tillbommad
dörr.

Men sånt finns det bot för i Fortbildningslandet, så ge er nu inte
förrän
med hjälp utav TRU och omskolningskurser ni gläntat en smula på
dörren.

Men förresten, vem Salomon var, vad Paulus skrev
eller hur man ska tolka Matteus och Lukas
det är ändå ganska betydelselöst vid sidan av UKAS och PUKAS.

Så häng inte läpp, det finns mycket gott som följer en revolution:
Frihet, Jämlikhet och Broderskap är åter rätta tron.
Och störst bland dem är jämlikheten
som helt vill slopa skillnaden katedern och pulpeten.

Förr spillde man tid på gullvivans sexliv
och lärde sig det på latin,
nu har man slopat i frihetens anda
allt larvprat om blommor och bin.

Förr trodde man på vad som sas från katedern.
Där fanns då en auktoritet.
Nu har man lärt sig att först debattera
med stöd av vår jämlikhet.

Förr var ministern ett högre väsen,
men nu är vi du och bror.
Vi morsar på Sven från regeringen
och på Ingvar, hans lillebror.

Men låt oss till slut blanda allvar i leken
och se på idag och igår.
Då stockar sig någon gång orden i halsen:
Och den ljusnande framtid är vår.

Och stormar det finns det förvisso i världen
och hotande moln vart man ser,
men där får vi hoppas på ungdomlig dådkraft,
ja där får vi hoppas på er.

Ty hoppet är ändå en pålitlig vän
i en värld som har råkat i nöd
och ni har all anledning ty er till den
i kamp för ert dagliga bröd.
Ni som ju redan som färiska studenter
i vinnerna måste se brödkonkurrenter.

Men bort dessa tråkiga tankar i dag och dröj vid allt vackert vi ser
Än klappar hjärtat med friska slag. Vi hyllar och lyckönskar er.
Och vi hoppas till slut att Solbacka givet
något som ni kan ta med er i livet.

SISTA REALEXAMEN

Ett strålände väder och en hop människor; anförvanter och kamrater, visade upp sig för de sista realarna på Solbacka, när de strömmade ut ur skolhuset.

Alla hade klarat sig. Blommor for genom luften, fotograferna skockade sig och stämningen var mycket hög. Traditionellt ställde man upp på gamla kaxis och tände bamsecigarren och sjöng realvisor. Därefter samlades "realarna" tillsammans med anförvanter i Grips-holmssalen och Karolinersalen, drack kaffe och åt tårta. Man tackade lärarna för det gångna läsåret och troppade av hemåt.

Följande elever klarade realexamen utan nervsammanbrott: Peter Baily-Schmiterlöv, Marianne Böninger, Jarl Dahlerus, Michael Dahlerus, Inga Engström, Marie Erlandsson, Mari Evaldsson.

Claes Andersson, Mats Bengtsson, Kerstin Braune, Lena Brännström, Karin Drangel, Solveig Fjellbakk, Olle Graflund, Per-Olov Gustafson, Torsten Gyllin, Ulf Häggström, Lars-Åke Josefsson, Maria Josefsson, Charlotte Kirsebom, Carina Langkjaer, Birgitta Larsson, Christer Larsson, Anders Ljung, Bengt-Olof Norrby, Åsa Ohlsson, Nils-Eric Ottosson, Christian Pallin, Lars Wahlström, Göran Wiberg, Johan Zetterqvist.

Text: Ståhlberg.

Foto: M. Falck och Wallin.

Internat för hela världen

Livräddning huvudämne

I England finns en skola som kallas Atlantic College, men som egentligen heter The United World College of The Atlantic. Det officiella namnet är emellertid lite för tillkrånglat för att användas i dagligt tal. En dag i vintras besökte två flickor, som huvudsakligen bor på skolan, Solbacka och berättade en del om denna — vilket för övrigt skedde på en för många obegriplig engelsk dialekt.

Atlantic College är en internationell internatskola belägen i närheten av Cardiff, England, och dess främste tillskyndare och beskyddare är Lord Mountbatten. Eleverna, representerande 32 nationer, går på skolan bara två år (motsvarande 2:a och 3:e årskursen i Sverige) innan de börjar läsa på universitetet. Med 200 pojkar och 80 flickor är skolan en av Englands få saminternat.

Skolan är emellertid inte bara en skola utan fungerar även som livräddningsstation och livräddning i olika former intar en mycken framträdande plats på schemat. Att detta blivit så viktigt

beror på skolans läge alldeles invid den o(t)roliga Atlanten på Englands västkust. Kusten består just här av relativt branta klippor vilket innebär en massa olycks-tillbud. Därför utbildas årligen elever som kan bistå i räddningsarbete. Ett sådant arbete försvåras av de branta klipporna och en bär får firas ner tillsammans med två elever. Den skadade placeras i baren och hissas upp med hjälp av en bärbar lyftkran av lättmetall.

Alla nöjer sig dock inte med att skada sig bland klipporna utan råkar illa ut i de ofta höga vågorna. Därför finns också en

Ricki Torstensson, 18, (till vänster) och Helen Sandford, 18, från Sheffield under besöket på Solbacka.

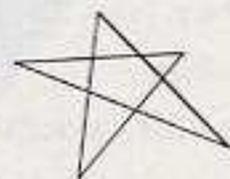
form av kustbevakning vid skolan samt en tredje avdelning, som fungerar som sjöräddning och avpatrullerar den stormiga sjön. Vid sidan av detta finns vid skolan också en social verksamhet som tar hand om distriktets hjälpbehövande, ofta äldre personer. Sedan skolan grundades 1962 av numera pensionerade amiralen Hoare har dödsolyckorna i trakten gått ner 75 %.

En väsentlig skillnad med Solbacka är studieplanen. Medan vi här har ca 10 olika ämnen koncentrationsläser man vid Atlantic College tre eller fyra ämnen varje år. Där är det heller inte samma betygstress som i Sverige. En dag vid Atlantic College ser ut så här: väckning 7.00, frukost 7.30, lektion till kl 13.00 då det är lunch. Så följer ideella verksamheter fram till middagen kl 17.00 och lektioner mellan 19.00 och 20.30. På kvällen är det fri släckningstid.

Atlantic Colleges skolform har blivit mycket uppmärksammas på sina håll och planer finns att starta något liknande i bl.a. Japan. Kung Gustaf Adolf har vid skilda tillfällen besökt skolan och fått mycket positiva intryck. Dessa redovisade han bl.a. vid ett besök på Sveriges Radio tillsammans med engelske prins Charles och Lord Mountbatten, som visade en av honom själv gjord film från skolan.

Text: MIFA —70

Den här bilden togs på Sveriges Radio i Stockholm då Prins Charles och Lord Mountbatten visade filmen om Atlantic College. Längst till höger radiochefen Olof Rydbeck och längst till vänster Sveriges Radios tekniske direktör Johan von Utfall. Mellan Lord Mountbatten och prins Charles ses kronprins Carl Gustaf och till höger om prins Charles Solbacka-Tidningens redaktör Gummar Diamant.

Oh boy! Vårbal!

Lördagen den 25 april satt ett antal nervösa killar på stora kaxis och kedjerökte. Vadan nu denna nervositet? Jo, denna dag var nämligen spikad för en fest med femtio Norrköpingsflickor, men väntan blev lång. I ett telefonsamtal från Norrköping förklarade en av flickorna att det inte fanns någon buss att tillgå. Samtalet kom kl 18.00 samma tid som bussen rätteligen skulle ha varit på Backen. Men, förklarade man, man skulle komma så fort som möjligt.

En timme gick (köksmästaren håller maten varm), en halvtimme till gick, men inte kom det någon buss inte. Men så plötsligt dök den upp ur dimmorna, (nästan två timmar försenad) och elevrådet som ordnat festen med Fingal (magister Appelgren) rusade som besatta fram till bussen. Flickorna ledsagades ned till Mässen där middagen skulle avnjutas.

Då flickorna tagit reda på sina bordskavaljerer (grabbarna var väldigt blyga i början, skärping!) dukades maten fram av elever som frivilligt ställt upp, och naturligtvis fanns tf hovmästaren Bardenstam där för att se till att allt var som det skulle. Det var förresten han som dragit i de flesta tåtarna för festen. En eloge till kökspersonalen är verkligen behövlig. En godare och mer minutsöst tillagad middag med

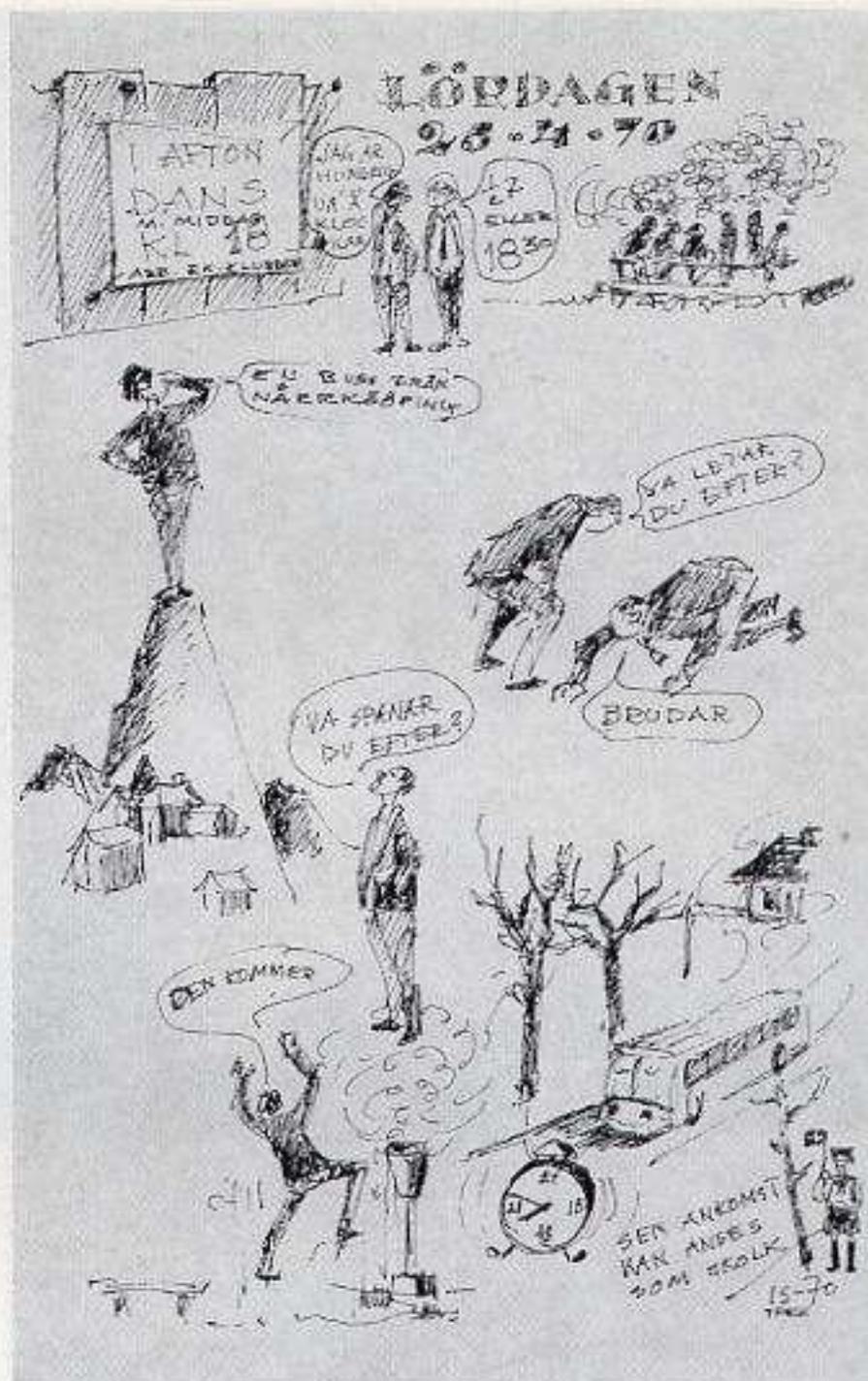
sammanhängande tilltugg än denna var, äter man sannerligen inte överallt.

Efter middagen tog vi flickorna med oss ned till Gripsholmsalen för att dricka kaffe. När det var gjort hade man (popdigarna på plugget) riggat upp ett diskotek, framför vilket det dansades hela kvällen. Omtänksamma som kökspersonalen är, fanns naturligtvis fruktsallad, godis och dricka framställt. Till allas förtjusning. Flickorna, som var från ett handelsgymnasium i Norrköping, där Fingal varit lärare, trivdes enligt egen utsago alldeles utmärkt. Som alltid när man har roligt och trivs bra går klockan väldigt fort. Så efter några timmar (för att vara exakt kl 00.45) avbröts dansandet, och diskjockeyn Jung utropade sista dansen.

När flickorna väl kommit in i bussen och åkt därifrån hördes på elevhemmen meningar som "... du skulle sett vilken pangbrud..." och "... två verkliga revolutioner hände i mässen ikväll, för det första fick vi mellanöl och för det andra fick vi röka..." Så kvällen ansågs nog allmänt lyckad så när som på att det regnade då vi troppade av från mässen.

Text Stålberg

Teckning Arne Isenius

UTLYSTA TÄVLINGAR:

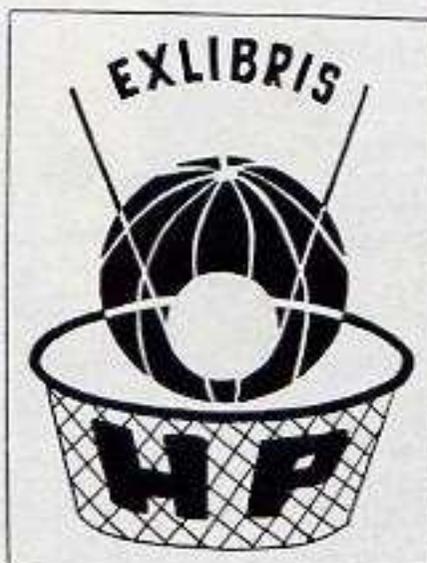
Ex libris-förslag efter två år

Hösten 1968 utlyste Solbacka-Tidningen tävlingar i Ex libris, foto och teckningar. Foton och teckningar kom in men inga Ex libris, vilket berodde på att vår teckningslärare var inkallad. Nu

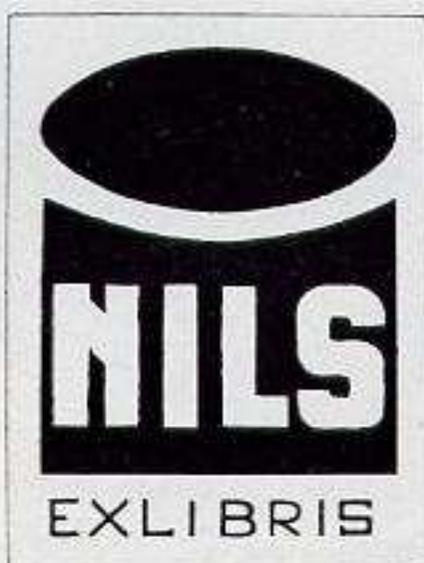
har emellertid några bidrag flutit in till redaktionen. Bättre sent än aldrig. På grund av tidsbrist har de dock ej kunnat bedömas, utan vi visar här bara hur man kan göra ett Ex libris.

Nr 1. Anders Wikstrand (basketspelare).

Nr 2. Hans Parnéus (baskettspelare).

Nr 3. Nils Isenius.

Nr 4. Thomas Rappe (fotograf).

**AB J. Hilding Hansons
Mek. Verkstad**

KUNGSÅRA · VÄSTERÅS

Fotofa

Fototävlingen avgjord

Årets fototävling bland eleverna på Solbacka har nu avgjorts och mest framgångsrik fotograf blev Michael Falck med en kamera Asahi-Pentax Spotmatic. Falck tog hem de tre första prisen och dessutom det sjunde. Första pris tog bilden "Småttingarna", andra pris "Sergelstorg by night" och tredje pris bilden "Djurgårdsmotiv", som återfinns som omslagsbild. Bilden, som gav Falck sjunde pris, har han kallat "Måndagsmorgon på Solbacka". Fjärde platsen i tävlingen delades mellan Lars Baalack med bilden "I skuggan av elden" tagen med en Minolta SR 101 och Hans Isenius för "Ljuspunkten". Sjätte pris gick till Björn Olsson för hans flickporträtt.

Om psykologien i Röda rummet

Av Bo Magnusson

I en medryckande och loypräsande artikel om Röda rummet skrev Olof Lagercrantz för drygt två år sedan (Röda rummet — en framtidsroman, den 5.1.1968): "Någon Shakespearesk bredd och manlig mognad hade han inte. Han är en usel psykolog och hans religiositet är vidskeplighet och knackningar i väggen". Det ligger säkert en sanning i vart och ett av dessa omdömen (Vad "manlig mognad" är för något, har jag dock inte något klart begrepp om). Men det är inte hela sanningen — eller, det finns också en annan. En bredd i kunskap om sinnevärlden, speglad i det väldiga ordförrådet och det mångfacetterade bildspråket, har förvisso Strindberg, måhända inte av Shakespeareska mått, men snarare mer i närheten av dem än normalmänniskans. Han har för att låna en boxningsterm en oerhörd räckvidd i fråga om konkret kunskap på de mest skilda livsområden, och vad hans religiositet beträffar fångas väl något väsentligt i Lagercrantz' karakteristik. Men i idéhistoriskt och sociologiskt perspektiv är det ju åtskilligt i Strindbergs vidskeplighet, som vid närmare betraktande ter sig mindre vidskepligt.

Emellertid är jag inte ute efter att polemisera mot Lagercrantz' uppfattning, som jag i stort delar. Den är uppenbarligen en renodling eller stilisering i syfte att ge klar kontur åt något karakteristiskt. Jag vill bara komplettera med en andra sanning på en punkt — den om den usla psykologien. Visst är det sant, att Strindbergs psykologi ofta brister i omdömet balans, målar fan på väggen och i affektiv ensidighet blir ensidig, eller, om man så vill, usel. Men å andra sidan röjer den glimtvis en genomträngande skarpsyn. Och han har, som redan Lamm framhållit, en enastående förmåga att genom referat eller direkt återgiven dialog levandegöra sina figurer för läsaren.

Den stressade bokförläggaren Smith och den mondana pastor Skåre är tagna på kornet som typer, karakteriserade av sitt tal — jäktat, snubblande kommersiellt och fromlande i ljuvlig blandning.

Men det är framförallt Carl Nicolaus Falk som karakteriserar sig själv genom sitt tal. Samma falskhetens fettpärla rullar och dallrar i halsen på honom,

när han i kapitlet Bröder emellan till sin arvssnutne bror Arvid, som bara begär sin rätt, säger: "Du är inte ärlig, Arvid! Du är inte ärlig!" och när han i kapitlet Herrar och hundar till den hjälpbehövande Levin mäsar: "Man ska inte sätta sig i skuld, aldrig sätta sig i skuld". Porträttet av Carl Nicolaus blottlägger hur den helmedvetne hycklaren blir halv- och kvarts-medveten och till sist lurar sig själv — blir helt omedveten självförgyllare med lätt spelbara moraliska strängar i bröstet. Det är en snillrik studie i den komiskarationaliseringens psykologi.

Det finns emellertid ytterligare två psykologiska fullträffar, skildringen av förhållandet mellan linkrammakarna Falk i kapitlet Förskrivningar och prestige — eller statuskampen mellan fru Falk och revisorskan Homan i kapitlet Försynens skickelse. Grovt tillyxat skulle man kunna indela mänskligheten i tre grupper: de outtömliga, de svåruttömda och de snabbuttömda. Linkrammakarna hör avgjort till den sista gruppen. Det är deras speciella art av äktenskapshelvet, som beskrivs.

I öppningsscenen i Förskrivningar ser vi man och hustru vid morgonkaffet. Man talar en stund om den senares släktingar, som mangrant varit och beklagat sorgen — över att Arvid Falk slutat i verken. Så kommer man in på fru Falks "För kvinnans rättigheter", varvid den väl intofladda maken (t.ex. brackindoktrinerad att vända det ofullbordade "Det var då själv..." i "Det är för märkvärdigt...") tilldelas ett cyniskt, men rättvist!, underhugarrapp.

Enligt den nya lagen har, säger Eugenie, maken rätt till halva boet och kan sedan hon förslösat det likväl kräva, att maken försörjer henne. "Det hade jag vackert gjort!" utbrister Carl Nicolaus. Då faller rappet: "Du hade väl varit tvungen, annars hade du fått arbetshus!" Upplysningen, att revisorskan Homan och hennes nåd Rehnshjelm skall vara med i föreningen är pläster på ömheten för den raprade brackan. Han finner det riktigt, att hans "gumma" undviker "dåligt sällskap", något som är farligare för människan än något annat. En sanning han tagit i arv från fadern och som blivit en av hans "strängaste principer". Därmed är de länssade. I tomhetens ögonblick

plockar frun brödsmlor för att fylla koppen, medan herrn letar efter sin tandpetare i västfickan. Men det räcker inte som avledare: "De båda makarna funno sig generade i varandras sällskap. De visste varandras tankar och de visste att den första, som bröt tystnaden, skulle säga en dumhet, något komprometterande". Falk försökte upptäcka något fel i serveringen, som han skulle kunna anmärka på, och frun spanar förgäves genom fönstret efter ett väderomslag som möjligt samtalsämne.

I det ögonblicket kommer betjänten och sticker ut "räddningsplankan med tidningarna på" samtidigt som han anmäler notarie Levin. Som synes föregriper Strindberg Beckett redan i Röda rummet.

I Försynens skickelse väntar fru Falk iklädd blå sammetsklänning, som hon skall reta revisorskan Homan med, på gästerna, medlemmar i Barnkrubban Betlehem, som skall ha sammanträde i det Falkska hemmet kl. 7. Medan hon väntar lägger hon en sista hand vid de arrangemanger, som skall "krossa" gästerna. Revisorskan och hennes nåd skall krossas därför att de är högfärdiga. Den förra emedan mannen är ämbetsman, den senare emedan hon är adel. Och pastor Skåre skall få sitt, därför att han predikar i alla förnäma hus. Gamla möbler och prydning föremål har kasserats, om de inte haft antik- eller konstvärde, och ersatts av "bländande nytt". Vid sammanträdet slut skall Falk komma hem med "minst" en amiral med uniform och ordnar".

Förväntansfullt ställer fru Falk i ordning på "det pärlmorinlagda jakarandabordet", dammar av "agatbläckhornet" etc., ger order till betjänten, som är "klädd till parad". På gränsen till upplevt tal refereras, hur fru Falk omfamnar Evelyn och hur fru Homan omfamnar Eugenie. Men revisorskan dröjer inte vid "ekskåpet från Carl XII med de höga japanska vaserna", "för det skulle hon känna sig krossad" av, utan hon koncentrerar sig på ljuskronan, som hon finner för modern och matbordet, som inte är stilenligt. Påfångt låter fru Falk sammetsklänningen frasa mot möbelkanter; fru Homan lägger inte märke till den. På fråga, vad hon tycker om brysselmaten, svarar hon, att hon finner den skrikande. Andefattiga som de är, anlitar de på momangen "räddningsbojarna — fotografier, oläsbara versböcker och dylikt". Då fru Falk säger, att verserna till maken på dennes fyrtioårsdag — "tryckt på rospapper med guldsnitt" — är skrivna av talangen Nyström, har förstas den skickliga kontrerskan Homan inte hört namnet. Minnesgod och deltagande erinrar hon i stället om skammen med Arvid, svågern: "Ja, min kära Eugenie, jag riktigt skändes på dina vägnar..." Det är en härlig klangbotten i detta "kära". Man behöver ju inte tveka om vilken potentat det är, som där har sin hemvist. Kommentaren talar också sitt tydliga språk: "Detta var för skåpet från Carl XII och japanska vaserna, tänkte revisorskan". Och så kontrast det som bekant i fortsättningen detalj för

forts. å sid. 21

detalj av den älskvärda väninnan. Hon påminner om att den "kära" Eugenie's far inte är kapten utan flaggskeppare (för brysselmatan). Osviklig i sin minnesgodhet kan hon upplysa Eugenie om att "kunglig sekter Levin" — Falks "intimaste vän" — är notarie med det kostliga sårpepprande tillägget: "jag vill visst inte göra dig ledsen eller säga något obehagligt... min man påstår, att han skall ha så dåliga affärer, så att det visst inte är något passande sällskap för din man" (för ljuskronan och matbordet). Just när fru Homan är i färd med att sända ned fru Falk för räkning (för sammetsklänningen) slår benådningens klocka: Betjänten anmäler hennes nåd. I fortsättningen blir man inte förvånad över att den skickliga taktikern fru Homan gör frontförändring och tillsammans med hennes nåd finner Arvid Falk vara "en sådan älskvärd ung man". Inte heller är det egendomligt, att uppkomlingsluggern fru Falk, groggy efter omgångarna med fru Homan, tappat koncepterna, förfaller till vulgära generaliseringar och demagogiska knep i diskussionen med hennes nåd och till sist står där med sitt sociala komplex blottat: "Jaså, hennes nåd anser under sin värdighet att byta mening med en så ringa person som jag är..." Sedan mötesordföranden, pastor Skåre, förklarar dagens arbete "i vingården avslutat" och med

en salvelseremsa välsignat envar, ringer det i tamburen. Och hoppet om krossning och hämnd blossar upp på nytt hos fru Falk. "Och hämnden kom och krossningen också..." Betjänten bär in ett meddelande av sådan art, att fru Falk, sedan gästerna snabbavdunstat häftigt brister i gråt, en gråt som är "vredens och onskans etter", den som fräter "som syra på hälsans och ungdomens rosor".

Det är en rolig och giftig satir över "de sköna dårars släkte" (Synen på kvinnan som fenomenal tillverkare av sockerglaserade giftpill är helt i Kellgrens anda; dock tycker jag det insmyger sig en viss medkänsla på slutet).

Det kompositionella greppet är mästertligt. Begreppen "krossa" och "krossning" utnyttjas här lika urstyvt och på liknande sätt som begreppen "hetsa" och "hetsning" i Svarta fanors inledningskapitel om middagen hos professor Stenkåhl. Satiren mot hyckleri och avslöjandet av den kontaktlösa tomheten kommer kanske att stå sig längre än kvinno-satiren. Hur pass tids- och könsrolls-bunden fruarna Falks och Homans manövrer och giftigheter är, får framtiden utvisa. Även om de säkerligen inte är "evigt kvinnliga", har satiren ett skarpt bitt den dag i dag är och lär nog ha det i överövermorgon också.

FOIBOS.

Solbackas litterära förening

I Foibos vilar inga ledsamheter, fyra sammanträden har man hunnit med under värterminen. Det är inte dåligt det inte, med tanke på all verksamhet som bedrivs på Solbacka. Föreningens styrelse är ny i år. Nederst fr.v. Jan Forsman, Claes Andersson (sekreterare), Åke Ståhlberg (ordförande), Thomas Lundberg (kassör). Övre raden fr.v. Erik Perntz, Anders Engvall (ceremonimästare), Thomas Bardenstam, Gustav Nobel och Jan Erik Högberg. Foto: H. Wallsten.

universalmaskin

um 400

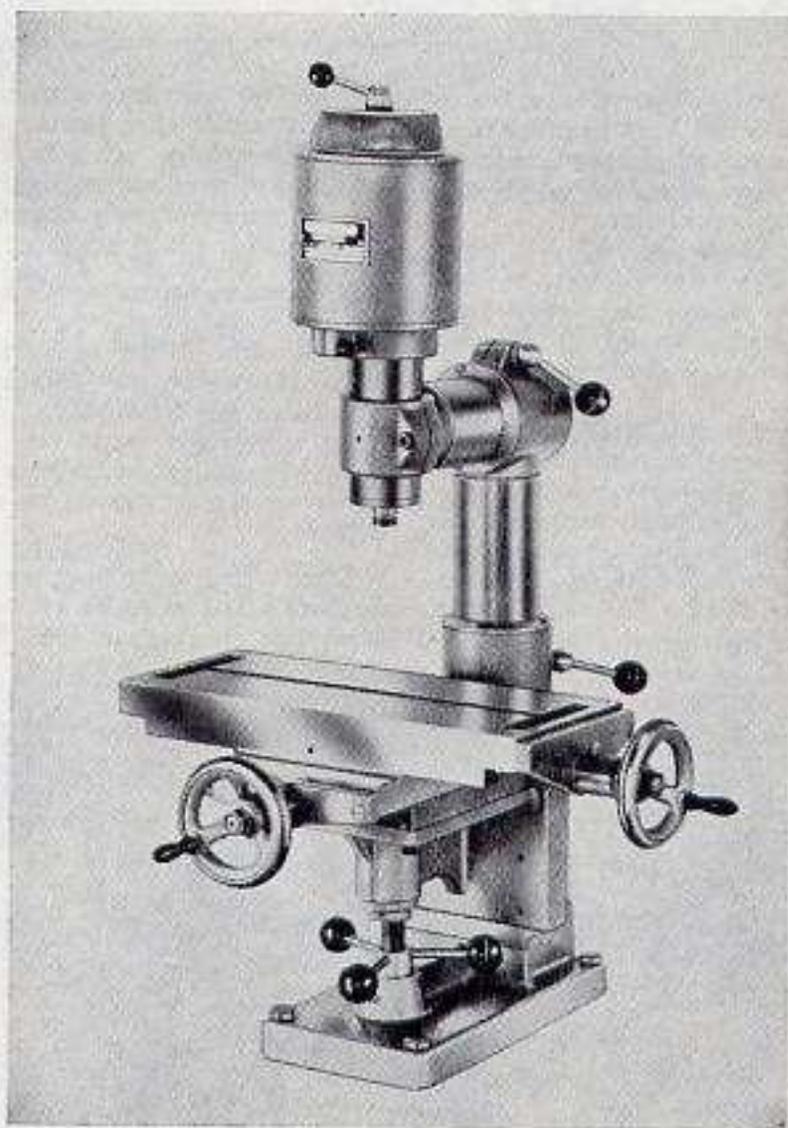
Med komplett utrustning kan denna maskin användas som borr-, svarv-, kipp-, stick-, fil-, slip- eller horisontalfräsmaskin

Den är idealisk för

- **Tempoarbeten**
- **Lärlingsutbildning**
- **Verktystillverkning**
- **Reparationsarbeten**

Maskinen är välbyggd och ger den precision yrkesmannen fordrar, men för den kräsne hobbymannen, som önskar något utöver det vanliga, är den också önskemaskinen. - Begär vårt utförliga prospekt

AB Arboga Maskiner Telefon 0589/128 20

“PYTON MAGPUMPA EN PYTON”

Smådjurskirurgen Mats Specialitet: ögon och ben

— Den mest dramatiska händelsen i mitt jobb. Det var nog när jag skulle magpumpa en pytonorm och stack ned en lång slang i den. Då stod mina medhjälpare bredvid och höll andan. Det var pyton, skämtar Mats Hallström, veterinär på djursjukhuset i Hälsingborg, och bas för sjukhusets kirurgiska avdelning för mindre djur.

Ni som gick på "Backen" mellan 1945 och 1948 känner säkert igen sundsvallsgrabben som på den tiden bodde i Saltsjö-Duvnäs utanför Stockholm.

— Tyvärr tappar man ju kontakten med skolan med åren. Det är synd, det skulle vara kul att höra av de gamla kompisarna.

Men för ett tag sedan var Mats på 20-årigt studentjubileum på skolan, och då levde han sig tillbaka till solbackaåren med alla kompisarna. Det där mötet hade organiserats av Hasse Norrman på ett alldeles förträffligt sätt, tycker Mats.

Och nu alltså djurdoktor i Hälsingborg, där ett av landets få djursjukhus ligger.

— Jag tänkte först bli läkare, berättar han. Hade hela tiden siktet inställt på att läsa medicin. Men så har jag alltid haft en ganska stark dragning till naturen och jordbruk. Så det blev veterinär i stället.

Det finns inte alltför gott om djursjukhus i Sverige. Ett av de allra finaste — kanske det bästa — ligger i Hälsingborg och där återfinns veterinär Mats Hallström som bas för sjukhusets kirurgiska avdelning för mindre djur. Stig Engzell har för Solbacka-Tidningens räkning hälsat på Mats, som syns i aktion på bilderna.

Åren 1951—1959 spenderade Mats Hallström på Veterinärhögskolan i Stockholm. Där hann han bland annat med att vara kårordförande, vilket naturligtvis tog en viss tid av studierna.

Efter diverse tjänstgöringar hamnade han så här i Hälsingborg. Det var i januari 1961. Här

har han med åren hunnit bygga upp en fin och ganska välutrustad kirurgavdelning på djursjukhuset.

tresserar sig särskilt för ögon och ben. Han sysslar med smådjur, och då blir det mest fråga om hundar.

— Men det förekommer också katter, grisar, burfåglar och apor också, säger han.

Är man djurkirurg på ett väl ansett djursjukhus, får man räkna med att ha bråda dagar. 8—15 hundar om dagen kan det bli fråga om att operera. Och då blir det inte så mycket över till fritidssysselsättningar och familj.

Mats har sonen Anders som är 12 år, och som drömmer om en egen häst. Han rider alltså, och åker vattenskidor och simmar. Hustru Marianne är egentligen farmaceut. Men hon jobbar inte numera, pluggar i stället litteraturhistoria och konsthistoria.

— Tyvärr ser man ju inte så mycket av dem, när man måste

— Vi har ont om pengar, säger han. Lever på anslag från olika lantbruksföreningar, travsällskap och Hälsingborgs stad. Och så får ju folk betala för att få sina djur behandlade.

MEST HUNDAR

Mats Hallström har alltså specialiserat sig på kirurgi, och in-

vara på jobbet så mycket, säger Mats.

Annars spenderas den fria tiden i stor utsträckning i naturen. Mats åker också vattenskidor, och seglar mycket gärna. Han tycker också om att gå i fjällen, vilka ju är obefintliga på den skånska slätten. Därför drar det lite norrut ibland.

— Stor glädje har vi av en nyinköpt husvagn, säger han. Man kommer nära naturen och kan ju ta med den utomlands. Har för övrigt varit i England och Skottland med den. Har också haft den med till Nordkap.

STUDIER I USA

Det blir också en hel del resande i jobbet. Kongresser och dylikt. Veterinär Hallström har bland annat studerat tre månader i USA. Träffade och skapade kontakt med de flesta av de ledande specialisterna på ögon och ben. Besökte bland annat Animal Medical Center, ett imponerande djursjukhus i New York.

— En lustig episod inträffade i Amerika. Min bror Per, som också gått på Solbacka, träffar jag nästan aldrig här hemma. Han flyger och far för sin firma AB Centralsug. Nu visste han att jag var i närheten av Los Angeles. Han var själv där i affärer. Därför ringde han till mig, och vi träffades.

Varje år reser Mats till England på kongress. En sak som man måste göra för att hålla sig à jour med teknik och metoder inom jobbet.

— Vi ligger faktiskt ganska långt framme på det veterinärmedicinska området. Det märker man när man träffar kollegor från andra länder.

Skilnaden mellan djursjukdomar och humana sjukdomar är oftast inte stora. Man kan till exempel använda samma medicin till djur i många fall. Det finns ett fåtal sjukdomar som djur kan få och inte människor och tvärt om, berättar Mats Hallström för ST.

Vi får inte glömma berätta om den fjärde medlemmen i Mats familj. Det är en liten strävharig tax. Familjen tog hand om henne som nyfödd sedan hennes mamma dött.

Det är ingen tvekan om, tycker Mats att hans jobb är stimulerande och utvecklande. Det hör inte heller till de lättaste, men däremot till de mera intressanta.

— Det är väl därför man gjort jobbet till sin hobby, säger han, som tror att det kommer att bli sällsynt med sjukhus för stora djur, men att däremot sjukhus för sällskapsdjur kommer så småningom i större utsträckning.

Äntligen:

Rökrum på skolan

Äntligen har Solbackas elever fått det stora PRIVILEGIET att avnjuta sina cigaretter inomhus. Jodå, (jag kan föreställa mig förvånade miner) Solbacka läroverk har faktiskt fått ett rökrum, tillfälligtvis inhytt i Reserven, klassrum 16.

Efter många års böner har styrelsen äntligen gett med sig. Med andra ord, den har insett att det

är i kallaste laget att stå utomhus i 15 graders kyla och samtidigt njuta av cigarrretten.

Alla tänkbara påtryckningsmedel har använts för att få detta rökrum: från en vänlig bön till artiklar i Forum, detta fantastiska organ, samt direkta krav riktade till skolledningen. Stort jubel utbröt när rökrummet öppnades. Cirka en kvart efter öppnandet kunde man med nöd och näppe se tvärs över rökrummet, men det var det ingen som märkte, ty alla satt och njöt av sina rökdon.

Det är visserligen bara ett provisorium och det ordinarie lär nog dröja. För nu när värmen är i antågande stängs rökrummet och det är ju ingen vits att göra i ordning ett ordinarie rum till sommaren. Så i höst öppnar väl klassrum 16 i normal ordning när kylan sätter in. På elevernas vägnar får jag dock tacka för att rökrummet äntligen kom.

Text: MIFA—70.

dralon®

AB K. W. KARLSSON, SWEDEN

SOLBACKA - FLICKOR EN KAVALKAD AV FÄRGER INFÖR BADSÄSONGEN

Allt för
GYMNASTIKEN

Dräkt utan ärm
Dräkt 3/4 ärm
Svart - Marin - Röd

VÄLKOMMEN
vid besök i
VÄSTERÅS

BIKINI
BADDRÄKTER
SHORTS
SOLBEHÅ
STRAND-
KLÄNNING
BADJACKOR
BADROCKAR

MODETRIKÅ

Vasagatan 15 — Västerås — Tel. 021-145678

Glassfabriken vädrar morgonluft

Här görs en miljon pinnar per dag

I Flen i Sörmland ligger Sveriges största glassfabrik. En verklig gigant inom sitt speciella tillverkningsområde som under varma somrar med toppproduktion kan producera en miljon glasspinnar per dag.

Ändå är den fantastiska siffran för liten!

Svenska folket konsumerar verkligen glass i stora lass.

Under 1950-talet var konsumtionen 3,5 liter per år och person. Nu är den uppe i sju liter per år och person.

Grundämnet vid glasstillverkningen är mjölk och smörfett. 80 000 liter mjölk förbrukas varje dag vid glassfabriken i Flen. Det gör fabriken till en av Sörmlands största mjölkkonsumenter.

Och Glace-Bolaget i Flen skall bli större. Mycket större. Om tre eller fyra år räknar man med att kunna starta tillverkningen i en helt ny fabriksbyggnad vid Talja-området utanför Flen.

Och här bör kanske skjutas in att direktören för Glace-Bolaget heter Eric W. Hanner och var Solbackaelev 1921—25 och ST har skickat redaktör Rolf Malmberg till hans största fabrik, den i Flen.

Där har en väldig yta börjat exploateras för den framtida glassfabriken som skall bli en av Europas största i sitt slag med en produktionsutveckling som är baserad ända upp emot år 2000.

Under dygnets alla timmar rullar långa fordon fullastade med glass från Flen. Glace-Bolaget har blivit en symbol för Sörmlandsstaden.

I nuvarande lokaler i hjärtat av Flen pågår en snabb utveckling av maskinparken. I dagarna installerades Europas största glassmaskin, en verklig gigant, som vid toppproduktion kan spotta fram 24 000 glasspinnar på en timme.

Sommaren står för dörren. Det finns många som hoppas att den skall bli varm och solig. Inte bara semesterfirare utan även företagsledare. Glassfabrikanter till exempel.

För dessa betyder en sommar i stil med året 1969 ett verkligt uppsving. Det är då svenska folket slickar i sig glass i alla former. För glass äter vi. Hela sju liter per år och person. Och när det gäller den här kylda läckerheten har Sörmlandsstaden Flen en mycket framskjuten plats. Där ligger nämligen Sveriges och Nordens största glassfabrik. En tyst stillsam gigant i hjärtat av Flen, där just nu en febril aktivitet råder sedan någon månad tillbaka.

Vid toppproduktion spottar maskinerna ut en miljon glasspinnar om dagen. En fantastisk siffra. Skulle man lägga ut dessa glass-

pinnar i en lång rad skulle de räckta från Flen ända ner till Söderköping i Östergötland.

Näväl, säger en oinvigd, under vintern måste väl fabriken vila. Det är väl inte många som konsumerar glass när kvicksilvret står på minusgrader?

Så kanske det var för tioåret år sedan när glassen var en lyxvara. I dag är situationen en annan. Svensken äter glass även på

I produktionen är smörfett och mjölk en viktig ingrediens. Det här är bara en liten del av dagsbehovet av smörfett.

vintern och i Flenfabriken rullar maskinernas växlar även när kylan står bister vid knuten.

Glace-Bolaget täcker nära 60 procent av landets produktion. Till koncernens förfogande står tre fabriker. En i Flen, en i Luleå och en utanför Malmö.

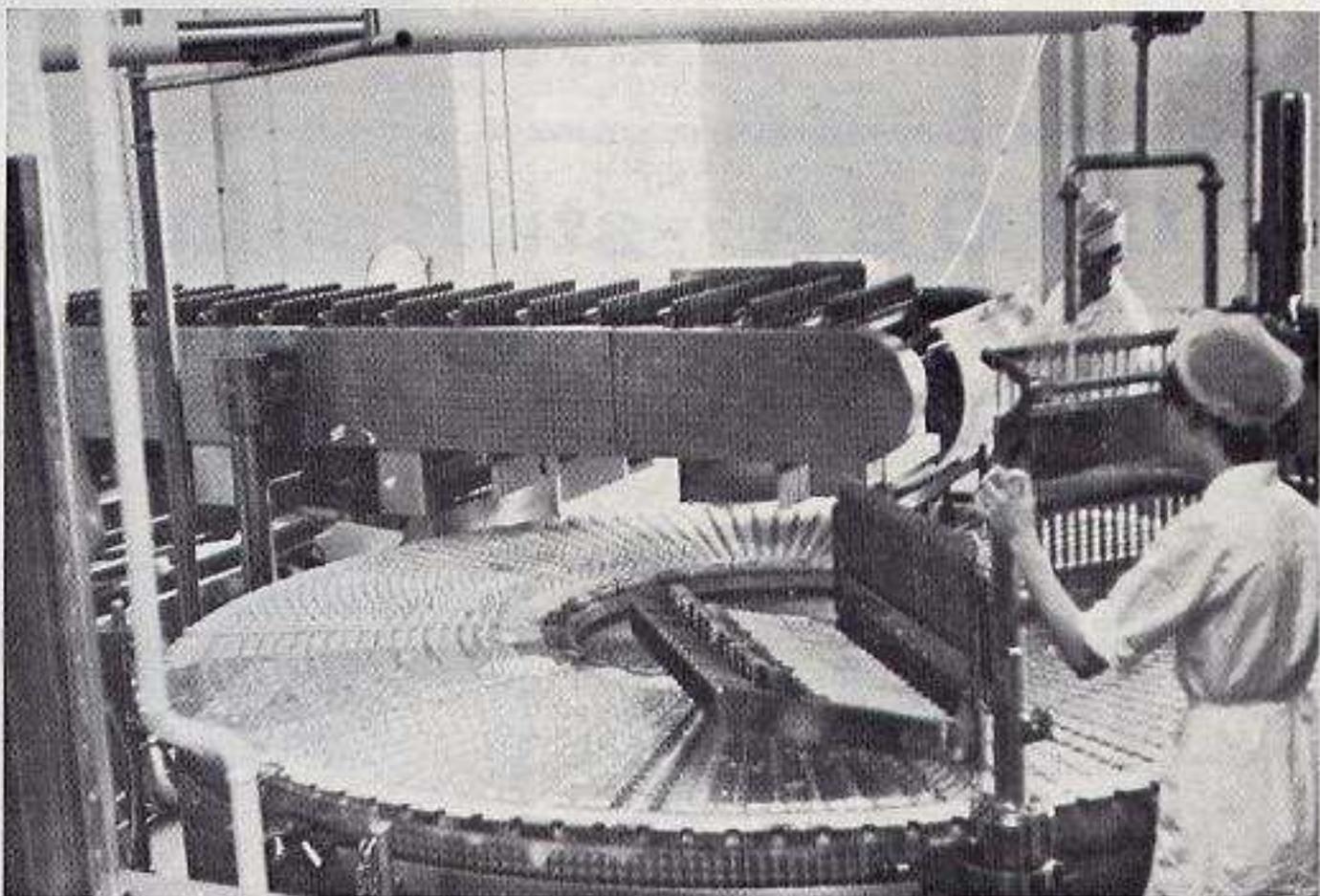
Komplicerad procedur

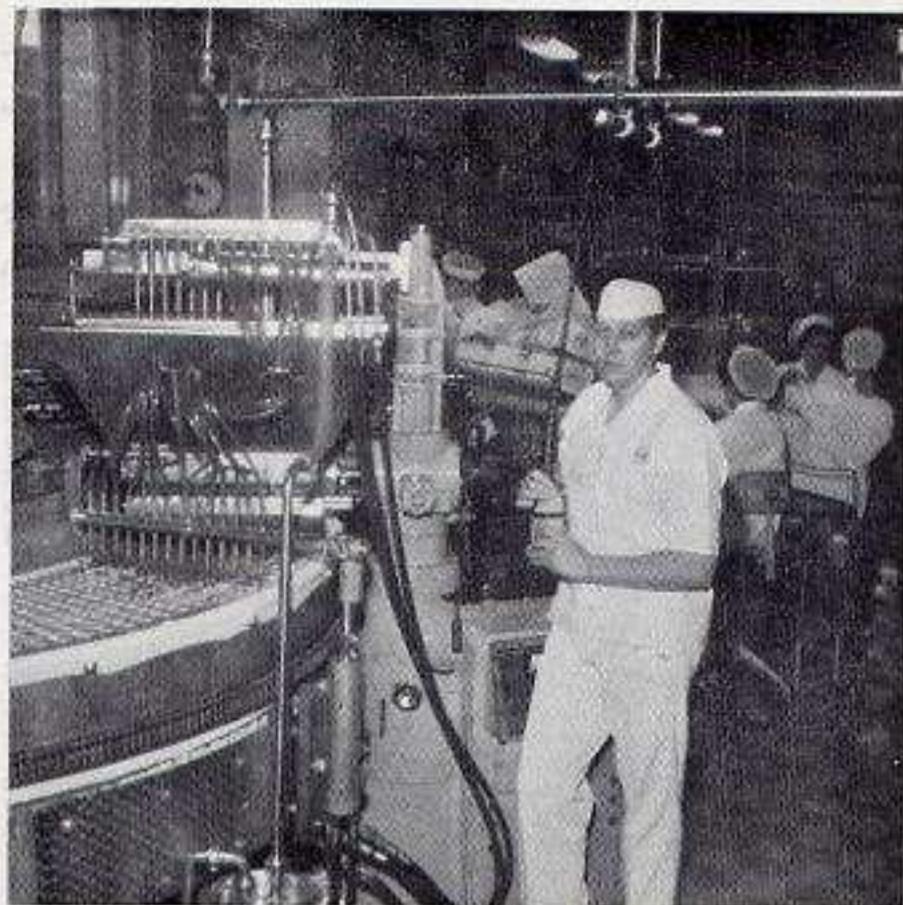
Hur gör man glass? Ja, det skall först som sist poängteras

att det är en komplicerad procedur som handlar om avvägning av grundämnen och smaker. Som handlar om pasteuriserings- och mognadsprocesser. Trots framgångarna är man hela tiden på alerten för att skapa nya tilltalande produkter för konsumenten.

Glassfabriken kan indelas i tre sektioner. Tillverkningen av

I dagarna har Europas största glassmaskin installerats. Den har en kapacitet av 24 000 glasspinnar i timmen.

Sterilt vitt kännetecknar arbetsplatserna. Här matas glasspinnar fram i en aldrig sinande ström.

själva glassen, färdigställandet och lagringen.

De vitklädda mannar vars syssla består i att röra samman den så kallade glassmixen har en synnerligen viktig uppgift.

Tre tankbilar anländer varje dag till fabriken i Flen. De medför cirka 80 000 liter mjölk. Det är vad som går åt per dag vid glassframställningen. Med socker och mjölk och ytterligare (hemligstämplade) tillsatser får man fram en mix.

Mixen transporteras till mogningsstankar där massan nedkyles till noll grader eller under. Där får den ligga åtta timmar innan den är klar att föras in i de komplicerade maskiner som formar struten eller pinnen.

Produkten man får fram som färdig vara är mycket protein och fettrik. Det är en vara som alltmer börjar gå hem. Tillsammans med läskedrycker är glassen den mest eftertraktade varan en sommar för svenska folket.

Ny jättefabrik byggs

Den stora konsumtionen av glass har gett sina återverkningar inte minst på fabriken i Flen.

Man måste vidga vyerna. I nuvarande läge utnyttjar man fabriken till bristningsgränsen. Man vill och försöker producera mera, men är hämmad av läget som inte tillåter expansion.

Om tre eller fyra år räknar Glace-Bolaget i Flen att kunna starta sin produktion i en helt

ny fabrik. Med en kapacitet som placerar företaget bland de största i världen.

Redan nu pågår omfattande förberedelser för uppförandet av den nya fabriken som skall ligga i det så kallade Taljaområdet utanför Flen. Ett naturskönt och avstört område där den nya glassgiganten skall få plats.

Omlokaliseringen och storsatsningen i Flen innebär också ett fall framåt för staden och den kringliggande bygden i och med att ett stort antal medarbetare kommer att beredas anställning. Den första etappen i den planerade nybyggnationen blir ett jättestort fryslager på området. Etapp två innefattar själva fabriken.

Inom företaget finns en särskild tårtavdelning där glasstårter tillverkas på löpande band. Även detta en stor produkt.

Kylan dominerar överallt. Inte minst i fryslagret där glassen lagras. Vål påpälsade arbetar två man med att stapla glasspaket.

GROBA - still going strong

Våren 1967 kom en ny förening till på Solbacka, nämligen GROBA på initiativ av C. G. Wrangel och S. Rune.

Grobas motto är att "Roa skolans elever efter bästa förmåga". Sägas bör väl att vi elever fått oss många goda skratt från deras håll, även om de själva inte tycker de varit speciellt engagerade i år (det är väl plugget som har varit i vägen förstås?)

Emellertid säger ordföranden så här:

— Groba består av mig själv och Staffan Rune, plus ett antal passiva medlemmar. Som ni säkert märkt verkar det inte hända så mycket utåt sett, men vi är glada år att vi är den enda förening som har existerat sedan 1967 på Solbacka, utan att ha uträttat någonting. Vi ber att få tacka skolans elever som har stått ut med att höra våra tvivelaktigt musikaliska ansträngningar på scen. Vi vill också tacka Rektor och Co för visat intresse och helhjärtat stöd.

Text och foto: Å. Ståhlberg.

På bilden: ordf. Carl Gustaf Wrangel och v. ordf. Staffan Rune.

SOLBACKA ANNO -32

Olof Asklund i Göteborg och Solbackaelev har letat bland gamla fotografier och även hittat en del bilder från Solbacka. Samtliga bilder är från 1932, men vilka de glada gossarna är kan Olof inte längre komma ihåg. Mannen med hunden är emellertid rektor Folke Goding, den prydliga ynglingen på porträttet heter Sven Björkman och var revy författare och de fem pojkarna i skogsbacken sitter på den tidens kaxis nedanför elevhemmet Nain.

SOLBACKA - SÅNG

Sven Björkman var revy författare framgår det av den bild Olof Asklund hittat på honom. Som ett litet exempel på Björkmans författari återger vi här Solbacka-Sång, eller den 11:te solbackavisan, som han också kallade den. Visan framfördes vid Foibos-soarén den 13 december 1935 av Foiboskören, som bestod av Staffan Broms, Bo Zachrisson, Ingvar Öfverberg och Bengt Björk.

Visan bör lämpligast framföras på melodi Whispering.

Vi är bara med såsom fyllning
för att hålla kvar vår publik.
Vi har inga röster, vår hyllning,
det är fyra hjärtans musik.

Refräng:

Solbacka, du har gett mej spänsten.
Mej också, fast i huvet känns den.
Solbacka, din blott är förtjänsten
att vi ej hamnat i rännsten,
i rännsten.
Solbacka, bli ett hem, som rymmer
glädje men inga små bekymmer,
som ännu ofta för oss skymmer
solen över framtidsland.

Det har sagts, att trängre och trängre
det på hemmen blir varje år.
Klaga ej på trångboddhet längre!
Den bevisar bäst, vart det går.

Refräng:

Solbacka, hellre än en bunt hus
bygg oss ett sunt hus, inga strunt hus,
inte ett lyhört och ett tunt hus,
hellre än fyrkantigt "glunt-hus"
ett runt hus!
Solbacka, bygg ett hem, som rymmer
glädje men inga små bekymmer,
som ännu ofta för oss skymmer
solen över framtidsland.

Det för äktenskap finns byråer
såsom rektor Godings byrå.
Samuel och Irma, stå på er!
John och Stina kom numro två.

Refräng:

Solbacka, det görs fler försök än.
Gösta och Ingrid mitt i stöken
ta'r av sitt "Kloster-liv" ajöken
Snart ser man här av en fröken
ej röken.
Solbacka, bli ett hem som rymmer
glädje men inga små bekymmer,
som ännu ofta för oss skymmer
solen över framtidsland.

Tröttnade på Stockholm Startade egen djurpark

Johan Bergenstråhle gick på Solbacka 1956—1959 och var egentligen stockholmare. Huvudstadens jäkt och bråk tilltalade honom emellertid inte särskilt. Och trots att han hade ett arbete — ompysslare av diverse djur på Skansen — som många skulle av-

undats honom, lämnade han storstaden.

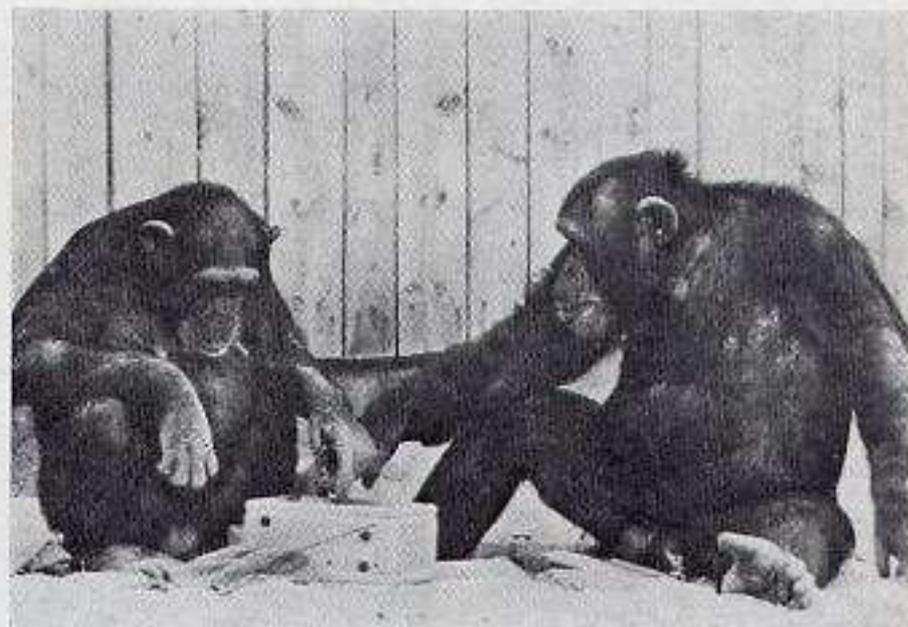
Flyttningen söderut skedde i december 1968 då Johan lyckats förvärva en alldeles egen djurpark, den ena i Halland (lagliga åtminstone). Simlångsdalens djur-

park har en storlek på ca 300 tunnland varav djuren disponerar 80. Ett hundratal snälla och hundvana djur finns i parken och det innebär bl.a. att hundar i koppel får medföras. Däremot säger Johan nej till katter.

Nu har djurparksdirektör Bergenstråhle inte bara nöjt sig med djur att beskåda. Han äger även ett par sjöar där man får fiska och har man tur nappar en eller annan av hans inplanterade regnbågsforeller.

Lamadjur i Simlångsdalens djurpark.

Naturligtvis har chimpanserna Beppy, 18 år, och Dorothy "Dotty", 17 år, blivit ett par av Simlångsdalens kelgrisar.

GORTHONS

Rederier

HELSINGBORG

Telefon 042/126080

Telegramadress: GORTHON

Nu kommer flickorna i utförsåkning

Mycket glädjande för vinterns utförsåkning har varit den stora aktiviteten i backen. Inte minst glädjande var att flickorna fått ordentlig fart på skidorna och att en del av dem inte var sämre än att ställa upp till tävling med pojkarna.

Utförsåkningens sektionschefer var 1969—70 Jan och Bertil Forsman och ur deras statistik kan följande plockas ut.

Första träningstävlingen 15 jan.: 1) Edberg; 2) B. Forsman; 3) K. Anderson; 4) K. Braune.

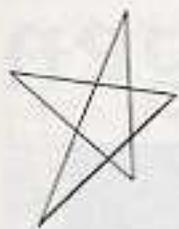
Totalt om Friskpokalen segrade Thomas Edberg. Resultat specialslalom: 1) Edberg; 2) J. Forsman; 3) N. Isenius. Storslalom:

1) Wikström; 2) J. Forsman; 3) Edberg.

Falkenbergspokalen lockade inte mindre än 17 tävlande och gamle kämpan Ulf Pettersson dök upp och segrade naturligtvis sammanlagt. Specialslalom: 1) Nobel och S. Å. Larsson; 3) U. Pettersson. Storslalom: 1) U. Pettersson; 2) Nobel; 3) S. Å. Larsson. Störtlopp: 1) Nobel; 2) S. Å. Larsson; 3) U. Pettersson. Sammanlagt: 1) U. Pettersson; 2) G. Nobel; 3) S. Å. Larsson; 4) B. Forsman; 5) N. Isenius; 6) J. Forsman.

På grund av dåligt väder har ingen luckslalom kunnat köras.

Text: Å. Stålberg.

Här är hela gänget. Stående från vänster Irene, vokalist, Barbro, organist och gruppledare. Sittande Elisabeth, gitarrist, Vivi, basist och Anniqua, trummor.

Solbackaflicka som det svänger om Poporkester gör succé i Spanien

Barbro Rydefalk i avkopplingsställning.

På våren 1967 tog en flicka studenten här på Solbacka. Flickan, som gick på latinlinjen, bor i Stjärnhov och heter Barbro Rydefalk. Efter studenten blev det skola i England, och efter att ha avverkat sociologi och engelska, började hon läsa musikyvetenskap vid Stockholms universitet, vilket hon fortfarande skulle ha gjort, om hon inte blivit så enormt intresserad av musiken, att hon började spela i ett band tillsammans med fyra andra flickor, alla från vår svenska huvudstad, Stockholm.

The New Quidesty Blaise bildades i början av 1969, och efter att ha spelat bl.a. på Alexandra i Stockholm, hade de snart engagemang i England, vilket snart följdes av nya engagemang i Spanien. Där har de verkligen gjort succé. Bl.a. kallas de i spanska dagstidningar som årets spanska sensation inom pop-musik. De har fått smeknamnet Las Supersuecas eller Supervikingas, vilket slår hårdare än det engelska artistnamnet. Medlemmarna i gruppen är Barbro Rydefalk, clorgel och gruppledare, Irene Nilsson, vokalist, Elisabeth Ahlander, gitarrist, Viveka Sävén, basist, och slutligen Annika Andreasson, trummor.

Gruppen med sin hårdsvängande pop turnerar i de flesta av Spaniens större städer. De har bl.a. spelat på Playa de la Luz i Rota (känt från Solbackahåll?), Bilbao, San Sebastian, Leon, Alicante, Valencia och många andra orter. Spanienturnén började med Mallorca, dit de ska tillbaka i juni och september. I juli blir det Torremolinos och i augusti Barcelona. Och fortsätta i Spa-

nien ska de, där de är de verkliga idolerna. De har varit intervjuade i spanska radion fem gånger, och de största tidningarna har skrivit om dem i långa spalter och på förstasidor, vilket måste glädja vår spansklärare här på Solbacka, magister Magnusson. Hans före detta lärjunge Barbro sköter alla presskonferenser (hennes spanskbetyg var inte fy skam inte).

Barbro är mycket imponerad och glad över det intresse som visats deras grupp och hoppas att framgångarna inte skall bli färre än nu. Naturligtvis vill man också försöka sig på den svenska marknaden så fort det ges tid och tillfälle. Sviker Sverige gör vi inte, säger Barbro, men det är svårt att skaffa sig ett stort namn här. Men, säger hon, vi kommer tillbaka, när vi har ett som är tillräckligt stort för den svenska marknaden. Och nu bara väntar vi att vi ska få se och höra Barbro och hennes gäng i Sverige. Och välkommen tillbaks till Solbacka, där du då gör din debut.

Text och foto: Stålberg.

Delat antal segrar på Solbackadagen

Ett härligt väder med solsken mötte det stora antal gamla elever som helgen den 23—24 maj gästade oss på Solbackadagen. Adjunkt Hans Norrman var på plats och hälsade dem hjärtligt välkomna. Redan på lördagen kom ett åttiotal "föredettingar" till Backen, det var nämligen då en vårmiddag skulle avätas och avdansas. De hade roligt den kvällen, det kan de elever som inte var med intyga. De trodde nämligen att taket skulle lyfta sig av alla applåder och skratt som hördes vida omkring.

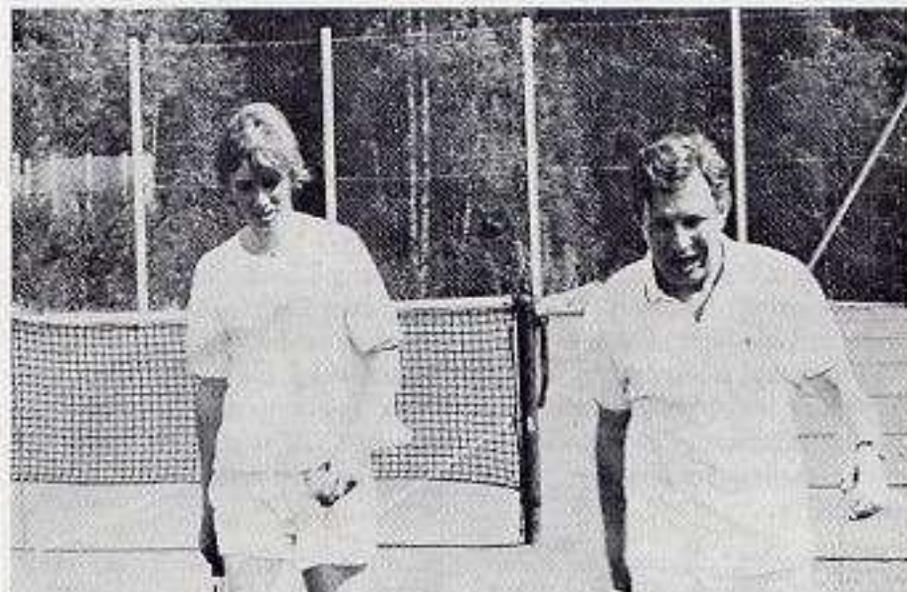
Dagen efter kom ännu fler gamla elever, sammanlagt var nu ungefär 200 stycken av "de gamle" samlade på Solbacka. Det blev för många en ansträngande dag. Först kom skyttet, dels på bana dels "skeet", lerduveskytte. På banskytte ställde de nuvarande eleverna upp med G. Sandå och A. Hillman individuellt mot föredettingen Ch. Fredholm. Ställningen redovisas

segel, och där tog S. Jönsson hem segern med en min av beslutsamhet. Banan runt sjön Mitseln var legd av sektionsschefen T. Rappe, och var av modell Olympia. Rappe kom dessutom tvåa och lämnade "föredettingarna" kandidat Klaes von Heland i kölvattnet.

En fantastisk match i tennis gjorde f.d. eleven Bo Rosmark

Sven Jönsson ser belåten ut när han som segrare skär mällinjen med optimisten Ruff.

Bo Rosmark och F. Herder (t.v.) lämnar planen efter den ansträngande tennismatchen.

på tabellen. I lagskyttet ställde också kollegiet upp och hamnade med mag Arne Isenius vid geväret på 3:e plats. Nuvarande eleverna på första plats och föredettingarna på andra. I lerduveskyttet gick det bra för bägge lagen. De träffade t.ex. 14 duvor av 15 möjliga, vilket måste sägas vara ett gott resultat, alltså oavgjort. Även i lagskytte kom lagen på samma poäng. Antalet nedskjutna duvor var 38 av 45 möjliga.

I segling blev det i Trissjolleklassen bakslag för de nuvarande eleverna. Den som seglade forstast där var den anade segraren, kommandörkapten C. Fredholm med gästen Trolle. Dessa gick om sin motståndare G. Nobel och M. Persson som gått ut i en bra ledning men som fick vika för större seglarna. I Optimistjolleklassen blåste det dock friska vindar i de nuvarande elevernas

mot eleven F. Herder. Herder som bli varit med i DM-sammanhang kunde inte hejda Rosmarks framfart i andra och tred-

je set utan fick se sig besegrad med siffrorna 2—6, 6—3, 6—4. Senare spelades också en dubbelmatch, men där visade sig de nuvarande eleverna för bra så föredettingarna föredrog att gå och äta lunch.

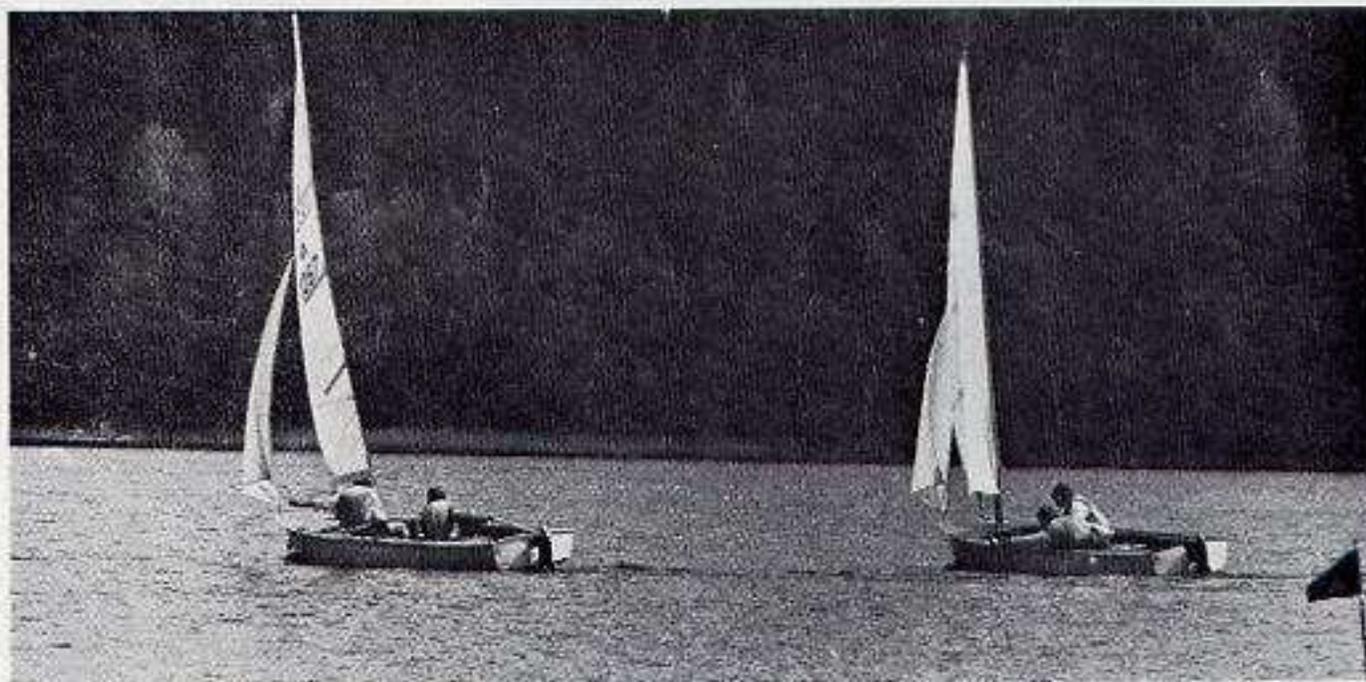
Också fotbollen (den idrottsgren som drog de flesta åskådarna) gick i vår favör. De gamle var dock endast tio man på plan. Men konditionen var dålig hos de f.d. eleverna och matchen slutade med 5—0 till våra elever. Siffrorna kanske skulle ha varit något annorlunda om den elfte spelaren varit med, ty det skulle ha varit den mycket konditionsstarke Bo Rosmark. Han var bara med de sista minuterna och höll också på att göra mål i sista sekunden. Efter fotbollen var det ganska många som tackade för sig och for hem, men de fles-

ta stannade på lunchen med prisutdelningen. Efter lunchen var det basketbollmatch i gymnastiksalen. "Föredettingarna" var ganska långa vilket gjorde att de praktiskt taget var omöjliga att få bukt med. I halvtid ledde de storartat, men då hade också våra pojkar haft otur med passningar och kast i korgen. Nästa halvlek kom emellertid spelet i gång riktigt hyfsat och de underlägsna tog upp poängen från nästan ingenting till 57—67 då det proklamerades att det endast var tre minuter kvar. Man gjorde då ytterligare två poäng. Det hade utan tvekan varit en mycket lyckad Solbackadag, speciell lycka hade vi med vädret som var mycket vackert men bläsigt hela dagen.

Text: Stålberg.

Foto: B. Olsson och H. Wallsten.

Efter en strålande uppsegling kunde Fredholm/Trolle i 267:an ta hem segern i Trissjolleklassen före Nobel/Persson.

Resultat:

Banskytte, ind.: 1) G. Sandå, nuv. elever 98 poäng, 2) Ch. Fredholm, f d elev 98, 3) A. Hillman, nuv. 97. Lag: 1) Nuv elever 386, 2) f d elever 385, 3) kollegiet 370 poäng. Lerduveskytte, ind.: 1) Agardh-Twetman, nuv och Ch Berger, f d 14/15. Lag: 1) Nuv elev och f d elever 38/45.

Segling: Trissjolle: 1) Fredholm-Trolle, f d elever, 2) G. Nobel-M. Persson, nuv. Optimistjolle: 1) Sven Jönsson, nuv elev., 2) T. Rappe, nuv. 3) Gerendtz, f d.

Tennis: B. Rosmark, f d-F. Herder, nuv. 2-6, 6-3, 6-4.

Fotboll: nuv. elever—f d elever 5-0.

Basket: F d elever—nuv. elever 67-59.

Konditionen hos de gamla eleverna var inte den bästa men räckte till en del finesser. Här har Johan Wahlqvist dribblat sig förbi T. Alm.

Nästan bara segrar mot Grännaskolan

I maj hade "Backen" idrottsutbyte med Grännaskolan. De som visat speciella framgångar i idrott fick följa med tillsammans med lärare och elevrådet. Allt som allt samlades ett 50-tal elever för avresa till internatiaden. När vi kom fram till Gränna tog skolans rektor hand om oss, höll ett välkomsttal och informerade oss om Gränna och skolan. Efter lunch i skolans matsal var ruljansen i full gång.

H. Parneus attackerar Grännas korg i basketmatchen.

De olika sportgrenarna var noggrant inprickade på pappret. Först kom basket, som blev en ganska ryckig match. Då våra motståndare inte var fullt medvetna om gällande regler blev det ideliga straffkast till vår fördel. Men eftersom åskådarna hade svårt att hålla tyst (majoritet Grännaelever) hade spelarna det svårt med att pricka rätt. Emellertid klarade det upp sig och vi vann med 39-30. Nästa gren var handboll, flickor. Men där hade vi otur och förlorade med 2-0, fastän lagen var mycket jämspelade. Det spelades också schack och bordtennis, men där

hade Grännaskolan inte mycket att komma med, och förlorade stort, (speciellt i schack där vi har "Gucken"). Skyttet gick med både tur och otur. Vi tog hem segern i banskytte men förlorade stort i lerduveskytte. Man kan ju inte vinna i allt.

Efter detta intog vi en god middag i skolans matsal och vilade upp oss en stund innan den verkliga matchen, nämligen fotbollen. Grännaskolans elever säger själva att de inte sysslar speciellt mycket med sport, men jag tror att vi alla som var där måste medge att det blev en fin fight. Backen vann med 2-1, vilket jag tycker var väl förtjänt. Speciellt framgångsrika tycker jag Barden (som förresten stått i som bara den för arrangemangen för resan), Engvall "Lisa" (förste målskytten) och Svedberg "Svetas" (andre målskytt) var. Målvakten inte att förglömma. Han gjorde en mycket bra match, var "Benke".

På kvällen blev det diskotek och dans för fullt och framåt nattkröken gick vi och lade oss. På återresan tog kapten Eriksson och studierektor Josefsson oss med på en exkursion till ett antal fågelsjöar. Vi besåg också ett flertal gamla fornminnen t.ex. Rökstenen vid Röks kyrka i Östergötland. Hemresans fortsättning gick genom skogklädda bebyggelser och via gamla bondgårdar för att vi, förutom att sporta, skulle få se lite natur.

Text och foto: Stålberg.

En perfekt nick och Ove gjorde mål för Solbacka.

Oavgjord hockey mot Grännaskolan

Ett sammanbitet lag fast beslutet att segra — det var Solbackas skollag i ishockey mot Grännaskolan. Grännapojkarna hade inte någon turdag precis — men det hade inte Solbacka heller. Av spelet att döma borde de våra vunnit med 5-0, men fick nöja sig med 4-4.

Upp med hakan, kom igen nästa år grabbar!

På Isenius' bild ses från vänster T. Lundberg, H. Isenius, L. Berg, H. Parneus, A. Engvall, J. Stalbring, M. Carnerup.

ÅRETS IDROTTSMÄN

För betydelsefulla insatser i skolidrotten rankades dessa två, som de bästa idrottsmännen under året. Hans Parneus, idrottsföreningens ledare, erhöll gymnasiets idrottssköld. Som bäste idrottsman i realskolan valdes Mikael Dahlerus. Grattis från red.

Basketlaget i div. III Men bara förlust i DM

På den stora bilden är det Solbacka och Oxelösund som slåss om poängen medan den andra, lika fartfyllda, bilden är från en match mellan Solbacka och Eskilstuna.

Med T. Stenberg som lagkapten har basketbollaget i år bestått av det alldeles utmärkta teamet P. Werngren, H. Norrby, H. Parneus, M. Styrén, O. Svedberg, T. Enslöv, A. Wikstrand, J. Stalbring, A. Engwall och J. Liljequist. Och tyvärr måste man säga att laget bestått av, ty inte mindre än åtta i laget tar studenten i år och lämnar av till nya förstagor.

Alla vet förmodligen inte att skolan haft ett så bra lag att det platsat i division III Södermanland. En stor del av förtjänsten för denna bedrift tillkommer magister Lars Wall för hans träning med laget.

I skol-DM gick det inte särskilt bra. Det blev bara en match som Södertälje vann med 57-29. Även i junior-DM blev det stopp i första matchen, som gick mot Södertälje. Våra juniorer är heller inte lika samspelade som seniorerna.

I div. III gick det bättre trots förluster i de två första matcherna— mot, just det, Södertälje. Men där satsas det verkligen hårt

på basketboll. Seriens två matcher mot Strängnäs plockade Solbacka hem med ganska betydande marginal och seger blev det också i bägge matcherna mot Eskilstuna. Däremot blev Oxelösund för svåra och mot Katrineholm blev det bara en match spelad. Solbacka vann den med de klara siffrorna 51-6.

Text: Stålberg.

Foto: Baalack.

VM-HANDBOLL

Något världsmästerskap för Sverige blev det inte i handboll i år när turneringen avgjordes i Frankrike. Men enligt expertisen gick det betydligt bättre än väntat och om man skall tro en del tidningsreferenter — och det skall man ju — så var förre Solbackaeleven GÖRAN HÄRD AF SEGERSTAD genomgående en av de bästa i det svenska laget.

SOLBACKA ANNO -67

STEFAN GRIMFORS har varit vänlig nog att skicka oss bredvidstående bilder. Stefan tror att bilderna är från hösten 1967. Den översta bilden är från ett distriktsmästerskap och på innerbanan kämpar Solbackas Lars Franzén och Peter Dupont. De båda fotbollsbilderna är från en match mellan dåvarande R IIIb och lärarna. På bilden i mitten syns fr.v. Björn Sjöberg, Henrik Bexelius, Conny Carlsson, Axel Rydin, Tor Lundberg, L. O. Nilsson, Peter Dupont, Lars Franzén (målvakt) och Ulf Hellvard. Den sista bildens spelare är fr.v. målvakten Lars Franzén, Björn Sjöberg, Ulf Hellvard, Peter Dupont och Tor Lundberg.

Nedskräpningen ett problem Eller vad tycker du . . . ?

Det råder väl ingen som helst tvekan om att nedskräpningen i naturen blivit ett stort problem även på Solbacka. Det framgår inte minst av de svar vi fått på vår fråga till en del solbackaelever.

Läs igenom avsnitten om allemansrätten och naturvårdslagen och skriv gärna sedan en insändare till Solbacka-Tidningen med synpunkter på nedskräpningen på kioskstig och rökplatser. Kom också med förslag hur man skall komma tillrätta med problemet.

Allemansrätten

Den svenska allemansrätten, som ger var och en rätt att fritt färdas över annans mark, rasta där och plocka bär och blommor, är berömd. Dess anor går långt tillbaka i tiden. Den uppstod när landet var glest bebyggt och inte många rörde sig i skog och mark. Den gäller än, med vissa undantag. Men den finns inte fastställd i någon lag.

Tillspetsat uttryckt kan det sägas att allting är tillåtet som inte är i lag förbjudet.

Det finns en stor generell reservation som gäller allemansrätten: man får inte göra något som kan vålla skada eller olägenhet för annan person. Iakttar man det får man fritt färdas över annans mark. Enligt gammal praxis har man också rätt att tälta en natt på annans mark utan särskilt tillstånd. Men det gäller att inte slarva med elden, inte skräpa ner (det vållar olägenhet för annan person), inte trampa i växande grödor eller glömma att stänga grindar.

Lagen skyddar dock hemfriden: att ta olovlig väg över annans tomt eller plantering eller annan äga som kan skadas därav straffas med böter. Vad som menas med tomt kan vara svårt att avgöra. Men man får använda sitt omdöme och inte parkera, gå i land eller bada alltför nära annans boningshus, båthus eller pri-

vat badplats. 50 meter är en högst ungefärlig gräns mycket beroende på terrängens beskaffenhet.

Ingen kan hindra markägaren att sätta upp skyltar med "Genomfart förbjuden" "Badning förbjuden" "Privat väg" etc. — men om skyltarna inte står på tomt behöver man inte ta hänsyn till dem.

Strafflagens tolfte paragraf förbjuder uttryckligen att man tar växande träd eller ris eller grenar av växande träd, på annans mark. Att plocka fridlysta växter är också förbjudet.

Däremot har man rätt att på annans mark plocka blommor, bär och svamp. Ingen markägare kan reservera ett smultronställe eller bra kantarellmark för egen räkning.

(Ur en artikel i Dagens Nyheter)

Vi har alltså en massa rättigheter när vi strövar eller färdas omkring i vårt land.

I naturvårdslagen finns särskilda bestämmelser till skydd mot bl.a. nedskräpning:

"Envar skall tillse att han ej skräpar ned i naturen med plåt, glas, plast, papper, avfall eller annat, så att därav kan uppkomma otrevnad eller skada för annan."

Vad jag tycker . . .

Nedskräpningen på kioskstigen och rökplatser är otrevlig för alla, ta t.ex. när man står på stora kaxis och röker och plötsligt så fastnar det en massa papper, fimpar och tuggummi under skorna så att man går ojämnt. Eller på vintern när man går på kioskstigen och en lärare ropar åt en att hämta ett papper som ligger slängt ett flertal meter från stigen. Tänk Er själva att gå i djup snö! Den enda lösningen jag kan tänka mig för allas trevnad, vore att varje elevhem hade sin städvecka, en dag i veckan städar de upp på sitt kaxis osv.

M. Lindsten

Nedskräpningen är ganska stor på Solbacka, exempelvis kioskstigen eller kaxis. Det finns inte många lösningar på problemet, men här är ett par: På kioskstigen kan man sätta ut fler tunnor eller papperskorgar och uppmana de som går där att inte skräpa ner. På kaxis blir nog alltid nedskräpningen ett problem. Men om man sätter ut fler och framförallt större papperskorgar så blir problemet kanske inte så stort.

O. Hjelmqvist

Kioskstigen är ett ganska stort problem när det gäller nedskräpningen, likaså kaxis. För att stop-

pa nedskräpningen på kioskstigen kan man sätta upp ett par papperskorgar till och införa ett ganska strängt straff för nedskräpning. Angående kaxis så finns det inte så mycket att göra, även om man satte upp fem gånger så många papperskorgar så skulle dom inte användas iallafall. En lösning är ju att låta städa kaxis oftare, än vad som nu görs.

R. Ertman

Som vi alla vet så är detta ett stort problem och speciellt vi ungdomar har väl lite svårt att anpassa oss efter detta problem. En lösning vore att sätta upp fler papperskorgar och låta rådsmedlemmarna hålla efter nedskräparna med att låta dem plocka upp det de kastat och dessutom skräpet i omedelbar närhet, om inte får eleven en prick, som kan leda till straffarbete.

L. Cameras

Ett förslag vore att sätta upp flera soptunnor längs kioskstigen, och sedan låta friluftsarbetarna tömma dem. På rökplatserna skulle varje lucka städa sitt eget kaxis när det behövdes.

T. Wikbom

När man går på stigen mellan skolan och kiosken kan man tro att man har kommit ut på en soptipp. Där ligger godispapper, tomglas, avbrutna grenar och cigarrtaskar. Något som man förvånar sig över är att skolan bara satt ut en enda papperskorg, som är placerad i mitten på stigen. För det första bör man sätta ut fler papperskorgar, sedan borde det delas ut straff åt dem som skräpar ned. Straffarbete skulle avskräcka dem ifrån att skräpa ner. Ett sätt vore också att skolan öppnar ett café med tillhörande kiosk som skall ligga i någon av skolans byggnader.

A. Aman

Problemet nedskräpning är ju inte bara ett problem på Solbacka utan i hela Sverige. På Backen skulle det nog inte vara så svårt att lösa problemet om bara var och en gick in för att använda papperskorgar, och för att få eleverna att göra detta krävs ett strängt straff. Samtidigt borde elevrådsrepresentanterna mer gå in för att sätta fast dessa, istället för att hålla på med löjliga matkontroller som inte på något sätt kan få de att äta som inte vill.

F. Herder

FLORA-HUS

"kändisar"

Flora-husen har blivit "kändisar". På sitt danskinspirerade utseende. Sina speciella inredningsdetaljer. Och genomtänkta planlösningar. Lättbyggt elementsystem.

Se först i katalogen. Sedan i verkligheten. Vi visar gärna. Och Ni förstår säkert varför Flora-designen blivit så uppmärksam. Redan finns 3.000 nöjda Flora-husägare. Från Ystad i söder till Övertorneå i norr.

Försäljningskontor över hela landet. Välkommen. Ring eller sänd in kupongen. AB FOGELFORS BRUK, Fågelfors. Tel. 0491/512 00

Sänd in denna kupong till AB FOGELFORS BRUK, Fågelfors. Tel.: 0491/512 00, så får Ni ytterligare informationer:

Namn: ..... Tomt finns
Bostad: ..... Står i tomtskö
Adress: ..... Skall bygga nu
Tel.: ..... Skall bygga senare

FOGELFORS
HUS AV BESTÅENDE VÄRDE

SR
KVALITET
SERVICE
GARANTI
ANSVAR